

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Naše gospodinje!!!

Zahtevajte vedno
pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes v korist obmejnih Slovencev.

230

Denarni promet do 31. decembra 1911
čez 82 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. decembra 1911
čez 22 milijonov kron.

Za hranilne vloge jamči dežela Kranjska.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{3}{4}$ odstotkov brez

kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženihi 100 kron čistih K 4.75 na leto.

MARLIN TRB.

Lastna glav.
K 704.939-27

Za nalaganje po pošti so poštino-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjizbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zlasti vrednostnih papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Ravnateljstvo.

Največja češka tordka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivoga, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg boljšega 2.40 K, polbelega 2.80 K, belega 4. K, belega skubljenega 5.10 K, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6.40 K in 8-K; 1 kg sivoga puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinejši prsi puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim **sivim puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazina** 3 K, 3.50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovrnitev dopuščena, 3557 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisanega in gotovo bo zadovoljen. 231

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. L. Vilhar, urar.

Gričar & Mejač

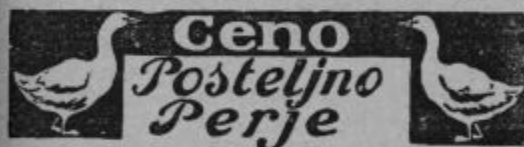
Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo **zalogo**
zgotovljenih oblek za go-
spode, dečke in otroke in
novosti v konfekciji za
:: :: dame. :: ::

500 kron

Vam plačam, ako vaših **kurjih oces, bradavic** in **trde kože** tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono**. 2216

Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12/162, Ogrsko.

Agitirajte za naše časopise!

Ceno
Posteljno
Perje

1 kg sivega skubljenega K 2—, boljšega K 2:40, pol belega prima K 2:80, belega K 4—, finega mehkega puha K 6—, prvovrstnega K 7—, 8— in 9:60. Sivega puha K 6—, 7—, belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franko.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne vzglavnice K 3, 3:50, 4. Pernice 200×140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90×70 cm velike K 4:50, 5, 5:50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180×116 cm velike K 13 in 15, razpošilja od 10 K dalje **Maks Berger, Dešenica št. a 236, Češki les.**

franko proti povzetju ali naprej vplačilu **Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne.** — Bogati ilustrovani ceniki vsega posteljnega blaga zastonj.

"ZENIT"
Tovarne za asbestškrilj 'Zenit'
družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 234

Koledar za april.

Namen molitve za april, odločen od sv. očeta: Mladina delavskega stanu.

Dan	Godovi	Nameni	Celodnevno češč. presv. R. T.	
			Ijublj. škof.	Iavant. škof.
1 Torek	Hugon	Družba sv. Mohorja	Konjšica	Gomilsko
2 Sreda	Frančišek Pavlan	Zatiranje slabih časopisov	Sv. Trojica pri C.	Reka
3 Četrtek	Rihard	Malodušni duhovniki	Preddvor	Konjice
4 Petek	Izidor škof	Špansko	Nemška Loka	
5 Sobota	Vincencij Ter.	Ljudski misijoni	Dobrepolje	
6 Nedelja	Sikst papež	Naši visokošolci	Leskoviča	Prihova
7 Poned.	Herman	Prava kršč. umetnost. Naši pesniki	Zaplana	
8 Torek	Albert škof	Naši obrtniki in njih pomočniki	Suhorija	Čadram
9 Sreda	Marija Kleofa	Krščanske žene in vdove	Brezje	
10 Četrtek	Ezehijel prerok	Katoličani na Balkanu	Podbrezje	Loče
11 Petek	Leon I. papež	Prava ljubezen do bližnjega	Blagovica	
12 Sobota	Zenon škof m.	Poboljš. postopačev okoli cerkve	Vrhnika	Sv. Kunig.
13 Nedelja	Varstvo sv. Jož.	Povišanje sv. katoliške cerkve	Vrhpolje pri M.	Špitalič
14 Poned.	Justin muč.	Naši izobraženci	Sv. Lenart	
15 Torek	Anastazij	Povzdig. naših misli k neb. željam	Kamnik župnija	Zreče
16 Sreda	Turibij	Šibe potresa reši nas, o Gospod	Kranj	
17 Četrtek	Anicet papež.	Delavci in delavke v tovarnah	Motnik	Ziče
18 Petek	Elevterij	Naši posli in strežniki	Šturije	
19 Sobota	Leon IX. papež	Sv. oče	St. Jurij pri Š.	Skomarje Stranice Kebelj
20 Nedelja	Marcelin	Zidanje potrebnih cerkva.	Ihan	Sv. Jernej
21 Poned.	Anzeim škof	Sv. vera na Anglieškem	Dobrnice	
22 Torek	Soter in Kaj.	Domači mir in sprava sovražnikov	Gorje	Velika Ned.
23 Sreda	Adalbert (Vojteh)	Ceško in Poljsko	Šmihel redov.	
24 Četrtek	Jurij	Naši vojaki	Stara Loka	Ormož
25 Petek	Marko	Blagoslov polja in vrtov	Cerklje pri Kršk.	
26 Sobota	Klet papež	Ponižanje sovražnikov sv. cerkve	Podgrad	Kap. n. reda
27 Nedelja	Peregrin	Naši rojaki v daljnem svetu	Nevlje	Sv. Duh
28 Poned.	Pavel od Križa	Pravi duh pokore	Čatež pri Kršk.	
29 Torek	Peter muč.	Naši učitelji in učiteljice	Sv. Jurij pod K.	Sv. Miklavž
30 Sreda	Katarina Sijen.	Zenski zavodi; vsi v aprilu umrli.	Stari trg pri Ložu	

Odpustki.

3. Četrtek, prvi v mesecu. Sveti Benedikt Filadelfski. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) tretjerednikom.

4. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa dva popolna odpustka pod pogoji kakor včeraj.

5. Sobota. Sv. Julijana. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

6. Nedelja, prva v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v petek.

16. Sreda. Sv. Rafael. Popolni odpustek tretjerednikom, kateri svoje obljube ponove ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, če so danes zadržani.

24. Četrtek. Sv. Fidel. Popolni odpustek tretjerednikom.

27. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

28. Ponedeljek. Zveličani Lukezij. Popolni odpustek tretjerednikom.

Darovi.

Za bratovščino sv. Dizma. Iz Žužemberka 50 K; g. Pavel Zajec 21 K.

Za misijone. Lucija Hrlè 15 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Mar. Verbajs 12 K.

Za novo cerkev v Bosni (katero?). M. Verbajs 20 K.

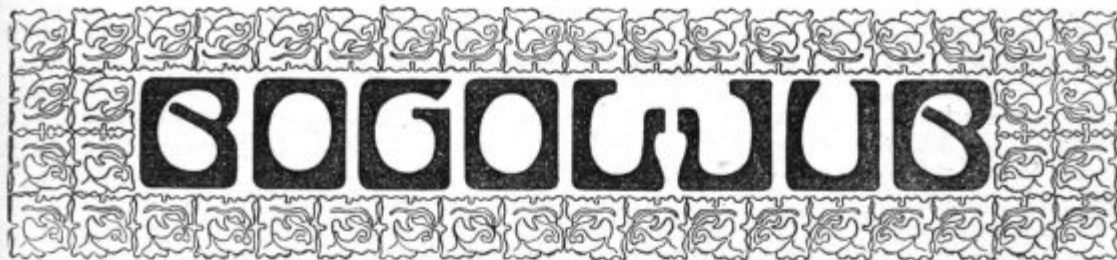
Za novo cerkev Belopolje. Neim. 6 K.

Za afrikanske misijone. Neim. 2 K.

Za odkup zamorčeka. L. Tomaževac, Kamnagorica, 20 K.

Za cerkev sv. Jožefa. L. T. in A. M., Kamnagorica, 20 K.

G. Pierina Kraigher iz Postojne 40 K za kaj? (namen ni naznanjen).

Božja pota.

II.

Kako naj hodimo in kako naj ne hodimo nanja.

Da je na božja pota hoditi — časih in v pravih mejah — dovoljeno in tudi koristno, da Bog in svetniki božji na njih časih posebne milosti delé in da jih Cerkev odobrava in pospešuje, to smo zadnjič slišali.

Zdaj pa pride drugo vprašanje: Če hodimo na božja pota, kakó hodimo in kakó ne smemo hoditi.

Rečeno je bilo, da se sme na božji poti združiti prijetno s koristnim, da to samó na sebi ni še nič napačnega. Seveda če gre človek iz same spokojnosti na božjo pot in si ne privoščí nobenega zemeljskega užitka, če gre peš ali po kolenih, se posti in veselo prenaša vremenske neprilike in druge težave ter si jih še sam nalaga, — potem je njegova pot še bolj in res izključno božja pot, bogoljubno, zaslužno in zadostilno delo — brez vsake zemeljske primesi. Tak romar ima plačila za svojo pot iskati samó pri Bogu, ker se je vsakemu zemeljskemu plačilu ali prijetnosti odrekel. — Toda v zlo se ne more nikomur šteti, če z božjo potjo združi tudi nekoliko svetnega veselja: da si malo svet ogleda, si privoščí na potu kak »priboljšek« itd., — le da božjo pot samó tudi dobro opravi.

Predvsem je želeti, da romar na božji poti dobro in vredno prejme sv. zakramente. Na kakih prav bližnjih božjih potih to ni navada in marsikje tudi ni mogoče, ker pri manjših božjepotnih cerkvah ni duhovnikov. Toda kdor gre na nekoliko daljšo božjo pot, naj vselej gre k spovedi — če je ni že prej doma opravil — in k sv. obhajilu. Brez tega je romanje nekako prazno; glavnega in najbolj važnega manjka. — Kdor bo pa sv. zakramente vredno prejel, bo tudi goreče molil in sploh vso božjo pot dobro opravil.

No, pa četudi kdo ne prejme sv. zakramentov, če se vsaj sicer dostojno vede, božje službe v redu udeleži in nič napačnega ne stori, — mu očitati še nič ne moremo. Lahko je opravil božjo pot, če ne ravno najboljše, pa vendar dobro, ali vsaj ne slabo.

Zoper kar moramo pa biti z vso odločnostjo, je to, da bi se božja pota obračala v slabo. Sveti kraji, sveti časi in cerkvene slovesnosti ne smejo biti povód in prilika k grehu! Drugače se ž njimi ravno nasprotni namen dosega, kakor bi se imel. In hudobec, kateremu bi se imela ob takih prilikah in na takih krajih štrena mešati, se v pest smeja, ker se mu tam štrena le plete in se ljudje v njegove mreže lové.

Žalibog pa se večkrat ravno sveti kraji in časi zlorabijo v slabe namene. Kdaj se pa največ nerodnosti zgodi? Ali ne ob velikih praznikih, cerkvenih žegnanjih itd.? Seveda prazniki sami tega niso krivi. Največkrat je kriva pijača, ki je je posebno ob takih dnevih preveč, in nasledek pijančevanja je potem še drugo oskrunjevanje dni Gospodovih: pretepi, poboji, nečistovanje itd.

Nekaj podobnega je z božjimi poti. Božja pota sama gotovo niso kriva nerodnosti. Res pa je, da se na božjih potih marsikaj nerodnosti zgodi. Niso pa vsa božja pota v tem oziru enaka. Videl sem že idoč z božjega pota pijance ležati ob cesti kakor hlode, enega za drugim. Pa še hujše reči se góde. Največkrat so ti izgredi zopet nasledek pijančevanja ali vsaj v zvezi s pijačo.

Razume se, da tukaj nimamo v mislih velikih svetovnih božjih potov, kakor Lurd, Jeruzalem in Rim, ampak le domača. In sploh,

če ljudje napravijo skupno romanje — kaka Marijina družba ali več družb skupaj — se tudi navadno kaj takega ne godi. Vodstvo in predstojništvo družbe navadno že skrbi, da se vse lepo v redu izvrši in božja pot kakor prijetno takó tudi koristno opravi. Nerodnosti se godijo le bolj pri posameznih božjepotnikih ali pri malih skupinah.

In te izrodke božjih potov — to gnusobo na svetem mestu — odpraviti, si prizadevamo vsi! Vse napake se seveda nikdar ne bodo dale preprečiti; a omejiti bi se dale morda vendar še bolj.

Naštejmo nekaj takih izrodokov!

1. Mladi ljudje obojega spola — po dva ali po več skupaj na »božji poti« — Bogu na poti! Tega so največ krivi starši in gospodarji, kratkovidni ali brezvestni, ki to ali naravnost dopuščajo ali pa so vsaj premalo previdni in pazljivi, kje in s kom se njih otroci ali posli pečajo. To bi mogli preprečiti le ti; ne smeli bi sina, hčere ali posla nikdar puščati od doma samega brez z a n e s l j i v e g a spremstva in varstva!

2. Listki z grešnimi ali prismojenimi napisi po »štantih«. Kakó si le drzne kdo ravno s tako kramo približati se cerkvi! Ta predrznost je kar občudovanja vredna. Ali bi se pa ne dalo to popolnoma odpraviti, če bi se krepkeje nastopilo? ... Tu je pač na mestu ona gorečnost, s katero je Jezus prodajalce in menjalce iz tempeljna izgnal in jim njih kramo prevrnil. — Menda je tega zdaj že manj; pa naj bi izpred cerkvâ že izginilo popolnoma!

3. Zelo neokusno je, da so časih ravno po romarskih cerkvah stene s podpisi vse počeckane. To čečkanje je silno otročje in neolikano. Pa ravno mestna jara gospoda pogostokrat na ta način maže cerkve in kaže svojo z gosposko obleko pokrito — neotesanost. Sam sem že odgnal gospo, ko se je ravno pripravljala — ovekovečiti se na zidu. Nikdo, kdor kaj nase drži, nikoli ne maži cerkvenega zidu; in če drugega vidiš, posvari in zavrni ga!

4. Največ pa, kakor že povedano, se na božjih potih greši s pijančevanjem. — Da se na božji poti gre v gostilno, to je čisto v redu; ker v tujem kraju človek gostilne res potrebuje. In z a r e s n i č n o p o t r e b o naj bi bile gostilne, ne pa za zapeljevanje in za-

pravljanje. A nekateri se tudi po božjih potih v gostilni kar — zasedé. Dopoldne malo v cerkev, potem pa cele ure in morda celo popoldne v gostilni; ali pa mislijo, da morajo obiskati vse gostilne, kar jih je ob cesti. Navadno ne posedajo »božjepotni« pivci po gostilnah posamič, ampak v malih gručah. Te gručice — to so navadno oni, ki božja pota zlorablajo in oskrunjajo! S pijanostjo je navadno združena tudi nespodobnost. — Po vseh božjih potih se mora od gostilničarjev zahtevati, da imajo tudi brezalkoholne pijače, ali še bolje, da postrežejo človeku tudi b r e z p i j a č e. To smo že enkrat zahtevali od gostilničarjev na Brezjah, naši glavni božji poti, pa nas je nekdo dal v liberalni list, ranjko »Jutro«. Vendar pa so nam obljubili, da bodo naši želji ugodili. Če je res, o tem se romarji lahko prepričajo.

Še nekaj, ko smo že pri tej stvari! Časih se primeri, da se pri božjepotnih cerkvah nastanijo gostilničarji ali kramarji (trgovci), ki so cerkvi naravnost sovražni. Čudno zares! Od cerkve živi — pa cerkvi in duhovniku nasprotuje! (Tega pa ne trdimo o Brezjah; pač pa so na Višarjah med kramarji nekateri zaigrani liberalni nemškutarji. Že njih popačena imena o tem pričajo.) Še bolj kakor pri božjepotnih cerkvah je pa to pri f a r n i h. Take ljudi bi bilo treba naučiti znanega reka: Čegar kruh ješ, — tega pesem boš pel! — Žalibog, da je naše ljudstvo v tem oziru vse premalo zavedno in po takih rečeh nič ne vpraša. Ko bi bili ljudje bolj zavedni, bi te vrste ljudi kmalu — zmodrili. Toda z rastočo omiko mora rasti tudi ta zavednost! Odslej morate na to bolj paziti! Najmanj, kar moramo od človeka, ki ima od cerkve dobiček, zahtevati, je, da cerkvi in duhovnikom, ki jim je hvalo dolžan, vsaj ne nasprotuje!

S tem bi bila naša razprava o božjih potih zaenkrat pri kraju. Ponovimo glavne misli v dveh, treh stavkih:

Božja pota so dovoljena in koristna, če se napravljajo v pravih mejah, iz pravega namena in na prav način. Skrbimo kar najbolj moremo, da bomo odpravili od naših božjih potov vse, kar se z njimi ne vjema! Romajmo po svetu tako, da bomo enkrat — priromali v nebesa!

Svetemu križu.

Pozdravljen, častiti les svetega križa,
ki vreden si bil, da si nosil Boga!
Ti znak, ki človeštvo Očetu približa,
namočen s krvjo za rešenje sveta!

Ti postelja smrtna nedolžnemu Bogu . . .
A kaj bo z menoj, ki pogosto grešim,
brezskrbno radujem se v zemeljskem krogu,
a tebe se branim, pred tabo bežim!

O sveti križ Kristusov! Palica bodi,
ki nanjo opira se zemlje trpin!
Svetilka človeštvu, ki zbegano blodi,
razjasni mu zmote noči in temin!

Kdor nate pogled svoj zaupljivo upira,
ne straši ga žalost in stiske naval;
na Golgoti tukaj pod križem umira,
po smrti pod križem zmagalnim bo stal.
Francia.

Čudodelna svetinja.

(Dalje.)

Ratisbon se je začel pripravljati za odhod iz Rima. Že je določil dan odhoda. Hotel se je še posloviti od svojega prijatelja, zato ga je obiskal in mu povedal, da odpotuje prihodnjo noč. »Ne mislite še na odhod,« mu odvrne Būsjer, »upam, da mi bode te žrtvovali še osem dni. Bolj kot kdaj prej me je zdaj začel zanimati najin zadnji pogovor. Prav lepo Vas prosim, nikar še ne odpotujte!« Zastonj mu je Ratisbon ugovarjal, češ, da svojega sklepa ne more predruščiti in da nima vzroka, zakaj naj bi ostal še dalj časa v Rimu. Nazadnje ga je pa Būsjer vendarle pregovoril s pretvezo, da si ogledata neke lepe obrede pri svetem Petru.

Med tem časom je zadel Būsjera bridek udarec: umrl mu je najboljši prijatelj, gospod de la Ferronnays (Feroné), ki ga je božja previdnost 17. januarja zvečer nenadoma poklical k sebi. Vsi so bili prepričani, da se je preselil le v boljši svet, da bo tam užival sladkosti nesmrtnega, večnega življenja. Gospod de la Feroné je veliko pripomogel k spreobrnitvi mladega juda. Preden je umrl, je namreč molil zanj in ta molitev je pri vseh vzbudila misel, da je mladi jud dobil s smrtjo Feronésovo velikega priprošnjika v nebesih. Būsjer je razodel Feronésu svoje namene in prva sredstva za dosego teh namenov, nakar mu je Feroné odgovoril: »Bodite brez skrbi! Če se Vam je posrečilo pripraviti ga, da je molil Memorare (Spomni se), ste ga s tem že pridobili.« Tako trdno je bilo zaupanje tega vnetega kristjana do Marije.

Četrtek, 20. januarja. Ratisbon se ne dá pregovoriti. Še se ozirajo njegove oči samo po zemlji, ne čutijo potrebe dvigniti se nad zemljo; pobožni pogovori prejšnjega večera niso mogli vzbuditi njegove pozornosti. Da, zdi se, da niso vzbudili v duši judovi

niti najmanjšega dvoma o resničnosti tega, kar uči judovska vera. Zdelo se je, da je še daleč od tega, da bi spoznal pravo resnico. Būsjerovi pogovori ga niso mogli zanimati. Pri odhodu iz neke kavarne ga sreča prijatelj; ž njim govori o samih balih in veselicah, in to z glasom, ki je kazal, da ni dovzeten za resne pogovore. Bilo je poldne. — Dve uri pozneje je jud spoznal sveto resnico; dve uri pozneje je prosil za sv. krst; dve uri pozneje je verjel svetemu evangeliju . . . Kdo je tebi enak, Gospod? Kdo more v trenutku zmagati človeško voljo in jo prisiliti, da se pokori najvišji resnici? Ti, o Gospod, samo ti si tako močen!

Vrnimo se k Ratisbonu! — Būsjer gre v cerkev svetega Andreja della Fratte, da bi tam uredil še zadnje priprave za pogreb svojega prijatelja Feronésa, ki je bil določen na prihodnji dan. Na poti v cerkev ga slučajno sreča — Ratisbon. Prišel je trenotek milosti . . . Podasta se skupno v cerkev, kjer so različne žalne dekoracije pričale, za kaj je cerkev pripravljena. Ratisbon je vprašal, kaj te dekoracije pomenijo; Būsjer mu odgovori, da mu je umrl prijatelj in da je drugi dan njegov pogreb. Potem ga prosi, naj ga nekaj trenutkov v cerkvi počaka, da ima nekaj opraviti v sosednjem samostanu; ko se vrne, bosta pa šla na sprehod in nadaljevala svoje pogovore. Ratisbon med tem pregleduje cerkev, a poteze na njegovem obrazu prav jasno pričajo, da ga vse to prav malo zanima.

Ratisbon je stal takrat na epistelski (listni) strani cerkve. Čez približno dvanajst minut se vrne Būsjer, — pa ne dobi svojega prijatelja več tam. Mar je postal truden, ali ga ni veselilo čakati v cerkvi, ki mu je morala biti seveda samo zoprna? . . . Začne iskati Ratisbona. Kako se začudi, ko ga najde

na levi strani cerkve v kapeli svetega Mihaela! Ležal je kot zamaknjen na tleh...

De Būsjer se približa svojemu prijatelju, pa — Ratisbon ga ne sliši; dotakne se ga, toda on se ne gane; dotakne še enkrat, zopet nič; dotakne štirikrat, petkrat, — potem šele se obrne Ratisbon k Būsjerju, da bi mu odgovoril. Būsjer ga opazuje in vidi, da ima vse solzno obličje... Ratisbon ni mogel povedati, kaj se je zgodilo; le njegove solzne oči in sklenjene roke so razodevale, da se je zgodilo nekaj posebnega... »O kako zelo je gospod la Feroné prosil zame!« končno zakliče — potem pa zopet molči. De Būsjer je bil skrajno začuden in neizrekljivo vesel. Bil je zelo, zelo hvaležen Bogu.

Vzdigne svojega prijatelja, ki ga je božja milost položila na tla in ga pelje iz cerkve. Zelo je bil radoveden, da bi izvedel kaj več od njega. Tišči v Ratisbona, naj mu vendar odkrije skrivnost; vpraša ga, kam naj gresta, da bi lahko sama govorila.

»Grem, kamor hočete!« Več ni mogel govoriti. S prsi potegne svetinjo, ki jo je nosil štiri dni na prsih, ne da bi vedel, kakšen zaklad nosi, jo vzame v roke in začne poljubljati ter močiti z gorkimi solzami. Jokal je in šepetal besede, ki so razodevale njegovo notranjo srečo: »O kako dober je Bog! Kaka sladkost! Kako zelo sem srečen in kako obžalovanja vredni so oni, ki ne verujejo!« Ne-prestano jokajoč, je že začutil potrebo, da se širi Jezusovo kraljestvo. — Sam si ni bil na jasnem, kako se je mogel naenkrat spreobrniti, in sredi svojih občutkov, ki so vreli v njegovi duši, naenkrat neha jokati in vpraša svojega prijatelja, če ni mogoče znorel. Vendar si pa takoj sam odgovori: »Ne, ne, nisem znorel ne. Dobro vem, kaj mislim in kaj se v meni godi. Vem, da sem pri zdravi pameti.« — Počasi se je njegovo razburjenje nekoliko poglelo in se umaknilo nekakemu miru. Začutil je, da mora takoj dati duška svoji novi veri, zato prosi prijatelja, naj ga pelje h kakemu duhovniku, da ga krsti.

Būsjer je izbral za to jezuitskega patra Villeforta v hiši al Gesu. Temu sta hotela razodeti sladko skrivnost. Būsjer sam ga je peljal k častitemu patru, ki ju je jako ljubeznivo sprejel. V navzočnosti Būsjerja vzame Ratisbon čudodelno svetinjo v roke, jo začne zopet poljubljati, zopet lijejo vroče solze po

njegovih licih. Hoče se premagati, toda ne more se in poln svetega veselja zakliče: »Videl sem jo, videl sem jo!« — potem pa nadaljuje: »Komaj sem bil par trenutkov v cerkvi, ko se me je polastilo neko čudno čuvstvo. Dvignem oči, — videl sem le eno kapelo, ki se je zdela kot bi bila sprejela vso svetlobo celega poslopja vase, in sredi te svetlobe in krasote se nad oltarjem prikaže Brezmadežna, velika, lepa, dostojanstvena in vendar tako ljubezniva — podobna kakor je na moji svetinji. Neka neznana moč me vleče k nji. Sveta Devica mi z roko migne, naj poklekнем. Zdelo se mi je, kakor bi hotela reči: Je že dobro. Ni mi rekla nobene besede in vendar sem jo vse razumel.«

Dalje ni mogel govoriti. To kratko poročilo je le prerazločno govorilo o velikih milostih, ki so bile podeljene njegovi duši. Pater Villefort in pobožni baron sta z velikim veseljem poslušala, kar jima je pripovedoval. Nista se mogla obraniti nekakega svetega strahu pred Vsemogočnostjo, ki se je ravnokar poslavlila z novim čudežem. Skrivnost je bila odkrita. Toda Ratisbon, ki je postal učencem ponižnega Jezusa, je izrazil željo in lepo prosil, naj bi to ostalo tajno. Modri pater Villefort pa ni hotel ustreči tej želji spreobrnjenca. Božja čast, slava Marije, neomadeževane Device je zahtevala, da se to naznani javnosti. Ratisbon se je slednjič vdal in dovolil, da se pove ljudem, kaj se je z njim zgodilo.

Izmed malo besed spreobrnjenca so patra posebno iznenadile one: »Nobene besede ni z menoj izpregovorila in vendar sem vse razumel.« — Kaj pa je razumel?

Ratisbon do sedaj ni vedel ničesar o katoliških resnicah. Sam je priznal, da ni hotel take knjige, ki bi mu pojasnila to resnico, niti v roke vzeti. Zasmehoval je pravo vero, ne da bi jo poznal; obsojal jo, ne da bi jo razumel; zaničeval jo, ne da bi preiskaval, kje je resnica. In zdaj proti svoji volji, v trenutku, kljub vsemu obotavljanju, — poklekne, — vrže se na tla, — premagan je...

Veséli se, o Marija! Rosa tvoje milosti ni padla na nerodovitna tla! Ne, ni zastoni v tvoji skrivnostni šoli vsega razumel, ta izvoljenec tvoje ljubezni, to srce, ki ga je tvoja lepota, tvoja neizmerna dobrota pridobila za Jezusa Kristusa!...

Velikonočna pesem.

O srečno jutro, dan časti!
Slovesno zlato solnce sij,
Pomlad veselo rajaj!
Cvetlice naj lepó cvetó,
In ptice naj glasno pojó,
Vse z nami god obhajaj!

Premašana je huda smrt,
Premašan satan, vklenjen, strt,
Peklenško dno se stresa;
Odrešen je zemljanov sin
Iz štiritisoočletnih tmin,
Odprt mu pot v nebesa.

Zapustil Krist je mrzli grob;
Ni zdržal njega skalni strop,
Ni straža ga zdržala.
Od smrti vstal je živ, svitál,
Ko to je préd učencem djál,
In milost ž njim je vstala.

Velika noč, Gospodov dan!
Iz srca ukaj, poj, kristjan!
Ves svet poj: aleluja!
Neskončna hvala, čast Bogu,
Ki dal za nas je v smrt Sinu,
In zdaj nam raj ponuja!

Pripravljen sveti raj stoji,
Rešila nas je božja kri,
Ne dajmo spet se vjeti!
Bogu služimo vsi zvestó,
Da kri za nas zastonj ne bo,
Zastonj na križ razpeti!

L. Brmež.

Vstal je...

Stotnik s tremi vojaki na straži pred grobom.

Stotnik:

Končal si s svojim pripovedovanjem, zdaj naj povem jaz, kar sem doživel. Že tretji dan, ko sem prišel v ta kraj, imel z razbojniki sem mnogo dela. In med razbojniki je tudi ta, ki zdaj ga čuvamo, prišel na križ. Ko stali smo pod križem tisti dan, pod križem tega, ki ga čuvamo, — ž njim sta visela dva razbojnika — godila so se čuda čudovita. Potres grozen nastal je, pokali grobovi so in mrtvi vstajali ter zatemnelo solnce sredi dneva. Njegova mati je pod križem stala v bridkosti silni. Lepša ko vse naše boginje na Olimpu bila je.

Ko on zaklical je: »Dopolnjeno je«, je nagnil s trnjem venčano glavo in mirno se preselil je odtod. In jaz? Priznal sem, kar so pravili, da on je Bog, edini božji Sin.

Prvi stražnik:

Če bil bi Bog, uničil bi vas vse in bi ne pustil tega brez vse kazni.

Stotnik:

On bi se lahko rešil te sramote, pa sam ni hotel! Čuj, zaradi nas ljudi trpel je, da bi nas odrešil, da spravil nas bi zopet z Očetom svojim, ki Stvarnik je mogočni . . .

Drugi stražnik:

Mólči, stotnik, povej nam raje ti, Sekven-cij, kaj!

Stotnik:

Takoj končam! Potrpi malo, Silvij! Dva dni nato sem moral zopet tja, in jaz nesrečen njemu sem srce prebodel s sulico. In iz srca, ki je zvesto ljubilo vse ljudi, pritekla kri in voda je. A on je naš Zveličar, naš Gospod, naš Bog! In od tedaj srce mi ne miruje, naj vanj verujem, kliče me in vabi.

Tretji stražnik:

O ljubi stotnik, čuvaj se bogov, bogovi naši so strašni maščevalci!

Stotnik:

Da, da, bogovi rimski so strogi! A Bog, ki za ljudi na križu je visel, ni strog; on ljubi vse ljudi. Z življenjem svojim rešil je nas vse pogube večne! Glej to ljubezen! To pravil mi je sam njegov učenec, ki z materjo njegovo stal pod križem je tisto uro, ko umiral je ta, — Bog. Oh, gledam nas vse v nevere temi; polnočna še temá nad svetom plava. O večni Bog, ti svetlo zlato solnce, zasijaj nam in to temó preženi!

Tretji stražnik:

Bogovi bodo strašni maščevalci! Ti, stotnik, čuvaj se njih strašne roke! Čeprav v polnočni uri govoriš, a govor tvoj dospe k njim na Olimp. Razjarjen Jupiter te bo uničil. (Postaja svetlo.)

Stotnik:

Se že dani?

Drugi stražnik:

Ne, saj je šele polnoč! (Zagleda angela, ki pa še ne nastopi.) Poglejte, — bog! Morda sam Jupiter (stotniku), ki tebe bo razžaljen ugonobil! (Angel nastopi. Vsi razen stotnika molijo.) O Bog, o Jupiter, usmili se! (Angel pogleda le stotnika, gre na drugo stran k grobu in tam kleče moli.)

Prvi stražnik:

Bogovi, kaj je to?!

Drugi stražnik:

Kaj to pomeni?!

Angel:

Gospod, moj Bog, zdaj vstani v veličanstvu! O jaz presrečen, da ti odvalim to skalo, da ti vstaneš veličasten! (Odvali skalo; vse se zablíši. Vojaki — razven stotnika, ki poklekne — popadejo po tleh. Angel zopet poklekne.) Veselite se nebesa in zemlja se veselí!

Stotnik:

Zveličar, vstali Bog, usmiljenje!

Zveličar:

Ovčica moja, pridi sem k Pastirju!

Stotnik:

(Mu poljubi rano na nogi in vrže vso vojaško opravo od sebe.) Gospod, moj Bog za tabo hočem iti! (Izgineta.)

Angel:

O srečni svet, presrečni, ti si rešen! Zveličar tvoj — tvoj Bog! O blažen svet! S krvjo je svojo rešil te pogube! Še več je storil on v ljubezni: záte! On sklenil je pri tebi vedno biti, postavil je ljubezni zakrament, za dušno hrano ljubih mu ovac. O srečni svet, presrečni! Bog ljubi te, čeprav ti, zaslepljen, ne

maraš zanj! Zavrgel si Mesija, Izrael! Izvoljeno, da čuvaš vero pravo, zavrglo si Boga, nesrečno ljudstvo!

Tretji stražnik:

Bogovi, kje sem? Pomažite mi! Vstajte, če ste živi! Kje je stotnik? Njegova vsa obleka tu leži! Bogovi, strašno kazen je prejel: bog v prah je izpremenil stotnika! (Stražarji vstajajo.)

Vsi:

Bežimo brž odtod v Antonijo, da tudi nas pogin tu ne zadene! (Zbeže.)

Angel:

Nesrečni vsi, vsi, ki pred Njim bežijo! (Izgineta v grob. Nastopijo: Marija, Marija Jakobova in Magdalena, vsaka s posodo mazila.)

Marija:

Kdo bo odválil kamen nam od groba?

Magdalena:

Poskusimo samé! (Gredo h grobu.)

Marija Jakobova:

Grob je odprt!

Marija in Magdalena:

Grob je odprt! O Bog, njegovo truplo!

Angel

(pride iz groba): Žené, ne bojte se! On je vstal!

Marija:

Zapojte, o nebesa, zemlja poj! Sin moj je vstal! On mrtev — je oživel!

Vsi:

Zveličar, naš Gospod, je vstal iz groba! Pozdravljen, aleluja, aleluja!

J.

Velikonočne misli.

Kristus, zmagalec smrti, peklá,
vstal si in zopet med nami živiš!
Večna ljubezen, k nam si prišla
v naši bližini ostati želiš.

Bodi pozdravljen, močni Vladar,
brez veličastva v ciboriju skrit!
Mojemu srcu sam gospodar,
mojemu duhu učitelj čistit!

O, da bi bilo moje srce
grob, in ti v njem na vek pokopan!
Da bi oklepale moje roke
tebe, ko prišel vstajenja bo dan!

Francia.

O ljudskem petju v cerkvi.¹

(Piše dr. Frančišek Kimovec.)

Pričujoči članek naj bo stvaren odgovor na tozadevne članke v »Bogoljubu« in dopolnilo, oziroma popravek k članku v »Cerkvenem Glasbeniku«. Sicer res nerad in težko pišem, toda samo zaradi resnice sem poprijel za pero, da stvar tudi na lice pokažem. Saj je to vprašanje o ljudskem petju v cerkvi velike načelnostne važnosti, ki je slovenske cerkvenoglasbene kroge že od nekdanj tako zanimalo, da so je z vso resnobo premišljevali in to vprašanje tudi v mnogobrojnih spisih, dopisih, izjavah v našem čislanim cerkvenoglasbenem listu »Cerkvenem Glasbeniku« obravnavali in je praktično udejestovati poskušali, dobro se zavedajoč, da je dobro, plemenito ljudsko petje velikega pomena za povzdigo božje slave, povzdigo pobožnosti in po njej za zveličanje duš, pa tudi velikega pomena za splošni narodov napredek, za utrjevanje naravnih čednosti in kreposti, sredstvo do večje splošne narodne izobrazbe.

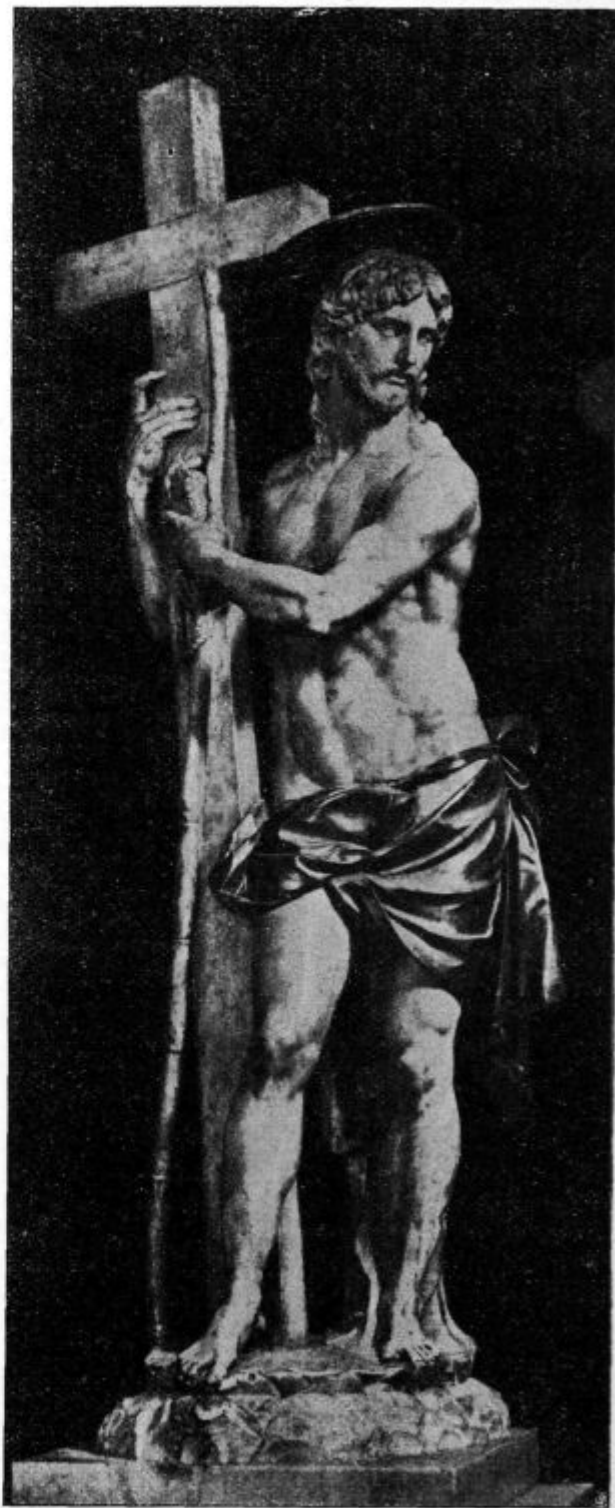
Poskušal bom zato — kolikor mi je v sedanjih razmerah mogoče — vprašanje ljudskega petja od vseh strani pojasniti.

Najprej vprašanje: Kaj je ljudsko petje?

Ljudsko petje je po besedi petje, ki pri njem ljudstvo poje; in sicer ljudstvo v celoti, cela zbrana množica, ne pa le nekateri izmed ljudstva izbrani pevci, takoimenovani zbor. Pri ljudskem petju pojo vsi, kar jih je skupaj, otroci in odrasli, moške in ženske, tisti, ki imajo dober posluš, pa tudi tisti, ki posluha nimajo tako tenkega.

Ponavadi se pod to besedo misli tudi petje v domačem jeziku, vendar pa to ni potrebno, zakaj zlasti v cerkvi je mogoče ljudsko skupno petje vseh zbranih vernikov tudi

¹⁾ Op. uredništva. Doslej smo o tem pisali nestrokovnjaki, ki sicer ljubimo petje in tudi radi sami kako zažvrgolimo, pa nismo glasbeno temeljito izobraženi, se ne razumemo na tiste kontrapunkte in kar je podobnega; zdaj se je pa oglašil glasbeni veščak, da nam o tem pove svoje mnenje. Prav je; naj se to važno vprašanje ogleda in pretrese od vseh strani! Gospod pisatelj, ki se je že od šolskih let ves čas veliko bavil s petjem in glasbo, zdaj že tretje leto študira glasbeno umetnost v Klosterneuburgu pri Dunaju. Urednik mu pusti popolnoma prosto besedo, četudi bi se morda s kako mislijo popolnoma ne strinjal. Upati je, da bomo v glavnem vsi enih misli in da bo vse skupaj le pripomoglo k skupnemu cilju, da se bo nabožno ljudsko petje le vedno bolj gojilo.

Michelangelov »Od smrti vstali Kristus«.

v liturgičnem jeziku, to se pravi v jeziku, ki se v njem po predpisih sv. Cerkve služba božja vrši. Ta cerkveni službeni jezik je pri nas latinščina. Tudi to, kar cela verna družba v cerkvi zbrana v tem jeziku poje, se imenuje ljudsko petje.²⁾

Drugo vprašanje se glasi: Kako je bilo in kako je pri nas na Slovenskem in posebej še na Kranjskem z ljudskim petjem?

Slovenci smo brez dvoma pevski narod, ki petje ljubi in ga lepo petje posebno vleče in razveseljuje. Velikokrat sem slišal besedo: Zato tako radi v cerkev hodimo, ker se lepo poje, je služba božja toliko lepša. Ravnotako besedo: Ne prihajamo k društvenim prireditvam (igram itd.) toliko zaradi drugega, ampak največ zaradi petja; ko bi petja ne bilo, bi še pol toliko ljudi ne prihajalo. Pa ljudje tudi sami radi pojo: fantje, ko skupaj pridejo, dekleta, ko se zbero ob nedeljah, pa tudi posamič pri delu, čeprav se mi hoče zdeti, da zlasti pri fantih dandanes bolj liter, oziroma — kar je najbolj žalostno, — frakelj poje, kot pa vesela pesem iz mladih src. Šele ko je liter in frakelj do svojih nepostavnih pravic prišel in se uveljavil, šele potem pride pesem na vrsto, ki je pa tudi le prepočisto taka, kakoršni so tisti, ki jo pojo, ki so ji pot s pijačo ugladili.

Toda poglejmo petje v cerkvi. Tukaj se zdi, kakor da je povsod le par izvoljenih, ki peti znajo ali si peti upajo. Mali zbori po šest, osem, dvanajst pevcev, veliko več jih je pa malokje najti; splošnega petja po cerkvi ni, razen da gotove praznike pri petih litanijah nekatere bolj korajžne ženske sramežljivo in boječe pomagati poskušajo; možakov se malokateri spozabi, da bi se pridružil, kakor da nimajo grla in da jih je sram Božu z navdušenim petjem čast dajati.

Kako je na Primorskem z ljudskim petjem, ne vem; na Štajarskem pa, kolikor vem, je največ ljudskega petja med Slovenci. Vsaj kadar so Štajarci na božjo pot prišli, so vselej vsi po celi cerkvi peli: vsak po svoje, nekateri tudi precej napačno, če jih je človek same zase poslušal, toda v celoto, v to što in tisočglasno mogočno valujoče morje glasov so se tudi ti prav dobro vjeli, kakor je tudi v orglah nekaj piščalk, ki jim mojster celo nalašč dá napačen glas. Kdor bi samo na tiste piščalke orglal, bi strašno neprijetno muziko

dobil; toda če jih k drugim pritegne, pa orglam šele pravo svetlobo in blišč in mogočnost dajo (imenujejo se te piščali miksture).

Seveda so v nekaterih krajih redke izjeme, da se cela cerkev pridruži, tudi v Ljubljani se ob gotovih časih lahko sliši prav mogočno ljudsko petje; jaz sam sem slišal prvokrat res celo cerkev navdušeno peti v ljubljanski stolnici za časa, ko je še gospod prof. Foerster, buditelj Cecilijanstva, prepodritelj cerkvene glasbe med Slovenci, tam glasbo vodil.

Tako je nekako v splošnem sedanje stališče ljudskega petja po naših, zlasti kranjskih cerkvah.

Iz raznih trditev, ki so šle zadnje čase v svet, bi se dalo sklepati, da so za ljudsko petje pred kakimi tridesetimi ali štiridesetimi leti bili lepši dnevi in boljši časi. Poglejmo, kako je bilo s cerkvenim petjem v teh časih.

Po vsem, kar mi je znano o zgodovini cerkvenega petja na Kranjskem kakih sto, morebiti do stoimpetdeset let nazaj, se mi ta-le splošna podoba predstavlja in mislim, da vsakomur, kdor je količkaj zasledoval cerkvenoglasbene razmere.

V tej dobi je postalo cerkveno petje nekakšno izključno opravilo treh ženskih pevk z organistom in kvečjemu še enim drugim moškim glasom. Redkokje jih je bilo več. Odtod tudi dejstvo, da imajo kori po cerkvah tako malo prostora za pevce. Na marsikak kor je več nego šest ali osem pevcev spraviti prava umetnost; če se pa spravijo, so pa na tesnem kakor ovce, kadar jih volkovi obdajo. Kjer niso organista imeli, je bilo število glasov enako: štirje, pet, šest, več malokje; tako je še dandanes tam, kjer so razmere stare ostale. Pelo se je izvečine vse na pamet, celo organisti večkrat niso not poznali, ampak le po posluhu dolgočasne otrobe vezali.

Ali se je pri teh razmerah splošno ljudsko petje vpoštevalo, ali so ljudje po celi cerkvi več peli, nego dandanes, ko se je splošna glasbena izobrazba med organisti in pevci splošno brez dvoma dvignila?

Zdi se, da ne, ampak ljudje so po cerkvi približno toliko peli, kakor dandanes, marsikje morebiti celo manj; tako tudi dandanes tam, kjer so se nekdanje razmere še ohranile, izvečine ni več ljudskega petja, nego po drugih krajih in ti pevci, ki niso prav nič izučeni, ampak samo po svojem posluhu pojo, niso za splošno petje nič bolj navdušeni, nego drugi, ki so bolj izurjeni; skoro bi rekel, da so ravno izmed teh nekateri ljubosumni na vsakoogar, ki bi jim hotel v njih področje sežati.

²⁾ Tako latinsko ljudsko petje imajo marsikje po svetu, ne le na Laškem, ampak tudi na Angleškem, Nizozemskem, med trdimi Nemci, celo novospreobrnjeni divji narodi pojo pri službi božji po celi cerkvi marsikje po latinsko. Pa o takem petju več kesnje.

Potemtakem nismo nikoli ljudskega petja imeli? Pač! Slovenci so brezdvoma skozi več stoletij pri službi božji po celi cerkvi peli, vsa zbrana krščanska občina je kakor enega srca in iz enega grla Bogu čast dajala.³⁾ Zlasti je moralo ljudsko petje cveteti ob času, ko se je Lutrova kriva vera širila med Slovence. Luteranski pridigarji so — kakor med Nemci — tako tudi med Slovenci svojo novo vero posebno s pesmijo širili in so nalašč v ta namen nove pesmi zlagali ali prestavljali in jih z ljudmi pri svojih shodih peli, bodisi da so porabili izvečine že ljudem znane napeve, ali pa so nove z besedami vred od Nemcev na slovensko presadili. Tako je s pomočjo pesmi kriva vera v srcih ljudstva korenine poganjala. Prav tako je tudi ob času, ko je goreči škof Tomaž Hren z lučjo katoliške resnice preganjal temo protestantskih zmot, ko je neutrudno čistil in okopaval vinograd Gospodov med Slovenci, tudi takrat je ljudsko petje pri nas v časti bilo in se gojilo.

To splošno petje pa je bilo enoglasno, vsi ljudje so peli napev, drugega, tretjega, četrtega glasu nihče ni pel, ker so bili tisti mogočni, globoki napevi taki, da ni bilo mogoče drugače peti, kakor le napev, vsi so torej »naprej« peli, vsi en glas, ene besede, enega srca, ene ljubezni, enega in istega svetega navdušenja. Brezdvoma silno mogočno in veličastno, slovesno petje brez vsake le ušesu se laskajoče sladkobnosti in po čutnosti umerjene plehke, prave pobožnosti gotovo ne podpirajoče sentimentalnosti.⁴⁾

³⁾ O tem glej velezanimivi spis ravnatelja deželne muzeja dr. Jos. Mantuanija v letošnjem »Cerkvenem Glasbeniku«!

⁴⁾ Sentimentalnost je neko na pol čutno, na pol duševno, več ali manj nezdravo razpoloženje človekovih sil; to razpoloženje, ki ima svoje korenine v čutnosti in nižjih duševnih zmožno-

Kdor je kdaj veliko množico slišal na tak način enoglasno peti, bo vedel, kako to mogočno na um in srce vpliva, kako ga navduši za Boga in čednost, za krščansko življenje.

Tudi naše svetne narodne pesmi, ki so se še ohranile iz starejših časov, so take, da so jih naši predniki brezdvoma enoglasno prepevali.

Večglasno petje še ni tako dolgo, kar se je med Slovenci razširilo in zlasti po Kranjskem vpeljalo. Zdi se — pa ne morem z enkrat z gotovostjo trditi — da bo morebiti staro krož sto let, morebiti nekaj več; kar je pa splošno v navadi, se pa zdi verjetno, da še prav sto let ni tega. Večglasnega petja nismo iznašli Slovenci, tudi za narodne pesmi ne, ampak večglasno petje so povzeli od drugih narodov, in sicer so pri nas bržkone večglasno skoro gotovo peli razni zbori, te so pa hoteli tudi neučeni pevci posnemati; način našega narodnega večglasnega petja ima — kolikor morem soditi — svoj vir v narodnem petju nemških alpskih prebivalcev; od tam se je počasi k nam zaneslo najprej med obmejne Slovence, od tod je pa naprej proti sredini prodiralo. (Dalje.)

stih, se prav posebno rado javlja v solzavem ginotju, brez resnično globokih čvstev, vse skupaj je kakor slama, ki se kaj rada užge in s silnim plamenom pogori, pa ne greje in ne kuha, ker je ognja brž konec. Taka je tudi s sentimentalno razpoloženim človekom: vsaka stvar ga hitro gane, da mu solze oči zalivajo in se mu srce topi v nekih milosladikih čvstvih. Toda ker vse skupaj nima opore v umu, nima trdnosti v odločni volji, je nekaj nevarnega, ker kaj lahko takega človeka premoti, da ima tako malovredno ginotje za resnično bogoljubno čednost. Temu so posebno podvržene ženske in sploh ženski mehki značaji, ki jim holj srce kakor um gospodari.

Iskre.

(Piše Angelar Zdénčan.)

»Spomni se, kdo da si...!«

Mnogi tudi iz preprostega stanu dosežejo veliko čast in dostojanstvo, a žalibog se mnogi potem sramujejo svojega nizkega pokolenja. Tako ni ravnal sloveči nadškof Viligis iz Moguncije. Njegov oče je bil preprost kolar. Nadškof pa tudi v svoji časti ni pozabil svojega nizkega rodu. Po vseh dvorinah svoje palače je dal naslikati kolo kot znak očetove obrti in spodaj napis:

»Viligis, Viligis,
Memorare quis tu sis!«

(»Viligis, Viligis, spomni se, kdo da si!«)

In še dandanes imajo nadškofje mogunski v svojem grbu kolo.

Ne potuj ob nedeljah ...

Nikar ne potuj nikdar ob nedeljah in praznikih, če ti ni sile; če pa ni drugače, bodi poprej pri sveti maši!

Grof Janez Salis (umrl 23. avgusta 1855) je prenočil na nekem potovanju v Veroni. Drugo jutro je hotel s prvim vlakom oditi proti Vičenci. Ker je bil pa ta dan ravno praznik Marije Device, je hotel na vsak način biti prej pri sveti maši in se je zato odpeljal šele z drugim vlakom. V bližini Vičence je zapis-kalo nenadoma znamenje sile. Vsi potniki so naglo izstopili. Kaj se je zgodilo? Prvi vlak je skočil s tira. Večina voz je bila razrušena; velikansko je bilo število mrtvih, umirajočih in težko ranjenih. Če bi se bil grof odpeljal s prvim vlakom, bi bil najbrže tudi mrtev ali ranjen.

Nenavaden testament.

Ko je véliki sv. Ignacij Lojolski, ustanovitelj družbe Jezusove, na smrtni postelji ležal, rekel je za oporoko svojim okoli stoječim sinovom: »Jaz bom v nebesih Boga za to prosil, da vas bo svet neprenehoma preganjal.« Kajneda, lepa oporoka to, si bo marsikdo mislil. In ta testament se uresničuje še dandanes. Ni ga reda na svetu, katerega bi bolj sovražili in preganjali kakor jezuite. Red je podoben orehovemu drevesu. Čimveč orehov ima, tem bolj ga hudobni dečki otepavajo in orehe klatijo. Čim več dobrega jezuitje store, tem bolj jih svet preganja.

Zadovoljen.

Francoski kralj Ludovik XI. je šel nekoč na večer v svojem poletnem gradu v kuhinjo in je tam dobil štirinajstletnega mladeniča, ki je obračal pečenko. Kralju se dopade dečko in ga vpraša: »Kdo si, odkod in koliko zaslužiš?« Mladenič odgovori: »Doma sem iz Berija, ime mi je Štefan in zaslužim toliko kakor naš kralj.« — »Koliko pa zasluži kralj?« ga vpraša Ludovik. — »Toliko, kolikor potrebujem, in jaz zaslužim tudi toliko, kolikor potrebujem,« odvrne Štefan. Kralju se je dopadel zadovoljni mladenič in ga je sprejel za svojega strežnika.

»Ah, to so le malenkosti!«

Sloveči Michelangelo je izdeloval neki kip. Nekega dne je vstopil v njegovo delavnico prijatelj in je opazoval nekaj časa umet-

nika pri delu. Nato se poslovi. Čez nekaj dni zopet pride in se začudi, da je kipar še vedno pri istem kipu. »Pač niste od mojega zadnjega obiska ničesar delali več na tem kipu?« vpraša radovedno prijatelj. »O pač, glejte, ta del sem ogladil, tukaj nekaj odklesal, temu izrazu dal večjo milobo in mehko . . .« pravi kipar. — »Prav, res je, toda to so le malenkosti,« meni obiskovalec. »Mogoče,« pravi Michelangelo, »toda pomnite, da malenkosti naredijo dovršenost in da popolnost ni nikaka malenkost.«

Govôri vedno resnico!

Mlad trgovec iz Berolina je prestal triletno ječo. Ob slovesu mu je rekel kaznilnični duhovnik: »Prijatelj, govorite v prihodnje vedno resnico!« — »Če bom pa po pravici povedal, da sem bil zaradi goljufije tri leta zaprt, ne bom dobil nikjer službe,« odvrne trgovec. Stari izkušeni duhovnik pa zatrdi: »Le raynajte se po mojem nasvetu, ne boste se kesali.« — Kaznjenec obljubi. Gre nato v veliko trgovino v Berolinu prosit službe. »Kje ste bili pa nazadnje?« ga vpraša ravnatelj. — »V kaznilnici tri leta,« odgovori bled nagoovorjeni. — »Kako si mi upate kaj takega povedati, ker veste, da Vam potem ne morem dati službe?« začudi se ravnatelj. Mladi trgovec pa pravi: »Kaznilničnemu duhovniku sem obljubil, da bom odslej vedno resnico govoril, in to hočem držati.« — »Če je tako, potem upam, da boste tudi pri meni zvesti in pošteni.« — In sprejel ga je.

Življenjska sreča.

Znana je ta prigodbica, a se lahko še enkrat pove. Francoski politik Rochefort, popolen brezverec, je potoval po svetu. Tam daleč v Tihem oceanu na otoku Novi Kaledoniji je našel ta brezverni učenjak divjake pri molitvi rožnega venca. Ves začuden je prosvitljeni Francoz vzkliknil: »Kaj, celo k vam je zašla ta neumnost?« — Vrlo mu je odgovoril eden divjak: »Bodi vesel in srečen si, da je prišla k nam ta neumnost, kajti brez nje bi te bili kot nekdanji ljudožrci že zdavnaj pojedli!«

Bogu posvečena.

P. P.

I.

Bilo je velikonočno nedeljo popoldne. Popoldanska služba božja v samostanu uršulink je bila ravno minila. Po vrtu, ki ga je

oklepalo visoko zidovje, so se sprehajale pobožne redovnice; govorile so poltiho med seboj in se radovale četrtinko ure prostega časa v prosti pomladni naravi. Tuintam je

stala katera sama ob voglu zida, zrla v zelenje pred seboj in opazovala, kako je pomladna moč in solnčna gorkota skoraj vidno odpirala mladikam brstje in popje. Velikonočno veselje in pomladna narava sta se strinjali v vesel slavospev vstalemu Zveličarju. Notranje veselje in zadovoljnost sta odsevala tudi z obrazov redovnic.

»Sestra Matilda je danes pela svojo »Regina coeli« izredno lepo in z občutkom,« je rekla ena izmed redovnic tovarišici poleg sebe. »Jaz mislim: sv. Cecilija sama bi jo pohvalila.«

»Po vsej cerkvi si skoraj nihče dihati ni upal, medtem ko je pela,« je odgovorila tovarišica; »ne morem si misliti, da bi kdo na svetu imel lepši glas, nego sestra Matilda. . . To bi moral pač biti angel.«

»Vse v večjo čast božjo,« je poudarila prva. »Največ pa je vredno to, da sestra Matilda niti sama ne ve, koliko ceno in kak zasklad hrani v svojem grlu.«

»Mislite, sestra — je odvrnila redovnica — »jaz pa mislim, da sestra Matilda prav dobro ve, da poje dovršeno — ker sicer bi pač ne bila umetnica. . . «

»Mogoče. Vendar, navzlic temu je ponizna kot otrok.«

»Gotovo. In hvalo Božu za to! Toda kje neki je, da ji izrečeva svoje priznanje?«

»Kje drugje, nego pri svojih seničicah. . . Poglejte, tam ob grmu stoji! V resnici!«

Redovnici sta hiteli proti označenemu mestu, kjer je tik grma stala mlada nuna in tresla drobtine po tleh, da sta jih dve mladi senici veselo skakljaje pobirali druga za drugo. Mlada redovnica — bila je sestra Matilda — se je obrnila nasproti prihajajočima in je dala znamenje z roko, da naj je ne motita. Senici sta namreč korak za korakom skakljali za njo, ko se jima je umikala. In kot da jo živalici razumeta, je kramljala ž njima in jih opominjala, naj ostaneta pridni, naj se z vrabičjo družbo ne menita in svoje starejše lepo ubogata. . . Živalici sta prikimavali kot v potrdilo in stresali s peroti. . .

»Ptiči poznajo sestro Matildo izmed vseh drugih,« je šepetala ena izmed redovnic. »Če gre sestra Matilda po opravkih na vrt ali skozi dvorišče, jo že opazijo ptiči vsake vrste in lete in čebļajo za njo. In ako stopi k oknu, so že ob pomolih in čakajo na drobtine. . . «

V tem je sestra Matilda dopovedala živalicam, kar je imela na srcu in potresla vso hrano. Smehljaje se je obrnila do sosester in vse tri so odšle razgovarjajoč se po vrtu.

II.

Ob istem času je stal v največjem hotelu dotičnega mesta mlad, zelo bogato oblečen gospod pred ogledalom in se je ukvarjal s tem, da si natakne dvoje svitločrnih rokavic in na svoji obleki popravi še to in ono. Fin, z dišavami napojen duh se je širil po sobi. Vse je kazalo, da je ta gospod izredno bogat in da, kar se posvetnih dobrot tiče, ni vajen pomanjkanja. . .

Še en pogled v ogledalo — potem je vzel raz mizo sveženj dišečih cvetlic in odšel po širokih stopnicah v pritličje. Pred glavnimi vrati ga je čakal vprežen voz, in gospod je vstopil.

»Danes sem najsrečnejši človek na svetu,« je zadovoljno mrmral predse, in oči so se mu svetile notranje zadovoljnosti in ponosa. »Da, najsrečnejši človek na svetu! Daljna pot se mi je bogato izplačala. Ta glas je več vreden, kot zlata žila. . . Svet bo klečal na kolenih pred njo in — pred menoj. . . Primadone po gledališčih bodo bledele sovraštva in zavisti. . . «

Po teh besedah ni težko uganiti, kdo je bil ta elegantni gospod. Bil je takozvani »impresario« — mož, ki z najbolj slovečimi pevkami potuje po največjih mestih sveta, prireja koncerte in večerne zabave, ki mu donajajo milijone. Mož, ki ume lepi glas svojih pevk spremeniti v zlato in srebro. . . ki pa dotlej slovečo pevko odslovi, kakor hitro ji je glas opešal ali izgubil na lepoti. . .

Ta impresario torej je bil eden najbogatejših svoje vrste. Zaslužil je s svojimi »damami« in pevkami milijone in je bil znan po vseh večjih mestih sveta. Nekoč je čul, da nastopa v uršulinski cerkvi mesta M. pevka, ki ima izredno čist in močan glas. Takoj se je podal na pot, da sam sliši slovečo pevko in se prepriča, ali ni morda hvala, ki gre o njej, nekoliko pretirana. Velikonočno nedeljo je vztrajal v cerkvi pri dveh božjih službah, dasi tega dotlej že od svoje mladosti ni bil storil. Kakor bolnemu so mu blestele oči in pot mu je tekel po čelu vsled razburjenja, ko je poslušal pevko, ki je visoko gori na koru za gostim omrežjem stala v družbi drugih redovnic in pela. Takoj ob prvem glasu je spoznal, da je to pevski dar prve vrste. In že je koval načrte, kje jo bo najpoprej vpeljal in koliko si bo ž njo zaslužil. . . Da se ne bo branila zapustiti tesnega zidovja in iti v širni svet za svojo srečo in slavo — o tem skoro ni dvomil. . .

Ko je stal pred samostanskim portalom in pozvonil, so mu sicer oči z neko skrbjo obstale na medénem križu, ki je služil kot

ročaj k zvoncu . . . In nehote mu je prišla misel: »Ko bi pa le ne hotela iti?!«

»Eh, obljubim ji vse mogoče. Ako ravno hoče, lahko poje tudi v svoji redovni obleki . . . Podrobno ji razložim, kakšna čast jo čaka: pred baroni in grofi in kralji bo pela . . . Ponudim ji stotisoč — milijon . . . Temu se ne bo mogla ustavljati, ker ženska je ženska . . .«

Vrata so se odprla in vratarica je stopila na prag.

»Povejte mi, kdo je pevka, ki je pela sedaj v cerkvi tisti čisti in močni glas —«

»To je sestra Matilda.«

»Sestra Matilda —? Želel bi govoriti z njo.«

»Poprašam.«

Malo pozneje je pristopila vratarica k trem redovnicam, ki so se sprehajale po vrtu in naznanila:

»Sestra Matilda naj bi prišla za trenotek v sprejemnico.«

»Pridem takoj,« je bil odgovor, in sestra Matilda je odhitela. V kratki molitvi se je med potjo priporočila čisti Devici in svojemu angelu varihu. Obe senici sta kakor v strahu zleteli na bližnji grm in čebljajoč skakali z veje na vejo.

III.

Potem je preteklo deset minut, ko so se odprla samostanska vrata in bogati impresario je stopil na ulico. Na obrazu mu je bilo videti, da mu ni šlo vse po sreči. Bledi obraz in nemirno oko je pričalo o vsem, le ne o tem, da bi se bile izpolnile tako žive želje njegove. Ko so se zaprla samostanska vrata in ko so vtihnile stopinje vratarice, se je obrnil impresario še enkrat, dvignil roke do obraza in si zakril čelo in oči kakor iz sramote in presenečenja . . . No, naposled je potolažil samega sebe, češ: »Eh, ne potrebujem je! Njen glas itak ni za moje namene! Naj ostane zakopana v tem zidovju, brez slave in časti . . . Grem in si poiščem drugo!«

Nato je stopil v voz, ki je čakal onstran ulice, in kolesa so oddrdrala po tlaku.

V samostanu pa razen sestre Matilde in matere prednice ni vedela živa duša, o čem je bil govor v sprejemnici in kaj je hotel impresario. Ko je odhajala sestra Matilda od matere prednice, je prosila, da sme iti konec vrta, kjer je bilo samostansko pokopališče, da tukaj pomoli in se zbere in pomiri. In res: Ko so druge redovnice že zdavnaj bile v svojih celicah, je stala sestra Matilda še vedno ob križu sredi pokopališča — slika življenja sredi kraljestva smrti — in je zrla resno in molče na skromne križe in spominke in gro-

bove, pod katerimi so trohnela telesa tistih, ki so nekdaž tudi bile mlade in v cvetu življenja, a so ljubezen do Kristusa in neumrjocih svojih duš cenile višje nego vse ponudbe sveta . . . In dolga in prisrčna je bila molitev sestre Matilde, zakaj samostanski zvonec je klical k večerni molitvi, ko se je zdramila mlada redovnica, pokropila se z blagoslovljeno vodo in tiho potolažena odšla proti samostanu. Obe mladi senici — bodisi, da sta vztrajali na vrtu, bodisi, da sta bili prileteli znova — sta skakljaje čebljali za njo, kot bi hoteli reči: »Tako tiha in tako resna! Za naju dve se niti ne zmeni!« In sestra Matilda, kot da jih je opazila šele sedaj, se je obrnila in se nasmehnila: »Kajpak! Tu pride nekdo in nas hoče ujeti in odpeljati. Toda, me ostanejo rajši tukaj, jelita?«

In kot v potrdilo sta senici začivkali in odleteli . . .

Tri leta so minila. V samostanu je potekalo življenje enakomerno dannadan. Zopet je prišla pomlad in z njo sv. Jožef, priprošnjik za srečno smrt. Tedaj je ležala sestra Matilda v svoji celici na smrtni postelji. Kratka, a mučna bolezen je napovedala konec temu mlademu in upanja polnemu življenju. Prejela je bila sv. zakramente za umirajoče z izredno pobožnostjo; njene sestre so klečale ob postelji in molile. In glej: nenkrat je prišlo kakor novo življenje v te usihajoče poteze in sestra Matilda je začela peti s tihim, a čvrstim in razločnim glasom: »O sladka, čista Devica . . .« Njene oči so bile uprte nepremično navzgor, kot da zre nad seboj nadnaravno prikazen. Počasi, a s pretresljivim glasom se je dvigala pesem iz mladega srca, ki je imelo zdajzdanj ugasniti . . . »Glejte, sv. Cecilija prihaja! Pojte z menoj! Njej v čast in v čast Devici . . .« To je bila njena zadnja beseda. Še en vzdih — in njena lepa duša se je ločila od telesa . . .

Tretji dan po tem so nesle sestre umrlo tovarišico ven na tiho samostansko pokopališče. Mnogo gospej in samostanskih učenk, ki so dobile dovoljenje za vstop, so jo spremile jokajoč na tem zadnjem potu. Kratek, pobožen nagovor — in bela, s cveticami okrašena rakev je izginila pod gomilo prsti . . .

Tudi impresario je izvedel za njeno smrt. Časopisje je namreč poročalo, da je umrla sestra Matilda, samostanska pevka, ki jo je občudovalo ne le vse mesto, ampak je slovela vsled svojega glasu tudi daleč naokoli. In ta impresario, ki je hotel nekoč, da se sestra Matilda izneveri samostanu, je zapisal dne 21. marca tistega leta v svoj dnevnik: »Umrla

je redovnica Matilda. Glas, kakršnega dotlej še nisem slišal! Milijon frankov sem ji obljubil, a zastonj! Škoda!»

Sestra Matilda pa poje sedaj v nebesih tisto pesem, ki je drugi ne znajo. — In tista pesem je vredna več kot milijon frankov...

Jezus odnesel je limbar seboj.

Vzorni učenki Minki Voduškovi, umrli 30. januarja 1913.

Mirta deviška lasé ti prepleta,
bela si, čista kot limbar poljan;
v tvojih pogledih nedolžnost je sveta
rajski smehljaj je na ustnih ubran.

Taka si bila, ko z dušo veselo
prvikrat zrla si Njemu v oko,
ki si prejela ga s hostijo belo,
ki ti prinesel je celo nebo.

Táko je srečal te zorneга maja,
ljubko na tebi pogled je obstal...
»Limbar,« je rekel, »ti vreden si raja,
pridem, utrgam te z zemeljskih tal.

Glej, pregloboko bi mene bolelo,
ako bi tebe dotaknil se svet;
žal bi mi bilo za lilijo belo...
Pridem, utrgam te, lilijski cvet.

Vem, da bo solza gomilo kropila,
vem, da zaplaka ljubeče srce.
Moja ljubezen bo rane scelila...
Pridem, izvoljenka, pridem po te.»

Glej, in prišel je, ves lep in deviški,
ljubko pozdravil pogled ga je tvoj;
dahnil je v lice izraz ti svetniški —
Jezus odnesel je limbar seboj.

Blažena Minka, zdaj angeiskojasna
v koru zveličanih gledaš Boga;
bila za zemeljski vrt si prekrasna,
tam, kjer je Jezus, je limbar doma.

M. Elizabeta.

Nadnaravni dogodki, ki se pripisujejo sv. očetu Piju X.

(Po hrvaškem listu »Naša Gospa lurdská«.)

Prinašamo nekaj čudežnih dogodkov, ki se pripisujejo Piju X., kakor jih čitamo v italijanskem glasniku »La Voce del S. Cuore« (Glasnik presv. Srca). To pa tembolj, ker smo osebno čuli iz ust neke imenitne osebe, ki pogosto občuje z najbližnjo okolico svetega očeta, o več takih čudežnih ozdravljenjih. Sam sv. oče, je rekla tista odlična oseba, ne taji teh očitnih dogodkov, ampak jih pripisuje svoji vzvišeni službi, katero da ga hoče Bog proslaviti v tem času, ko ga od vseh strani stiskajo in preganjajo. Kljub temu pa, da prinašamo te dogodljaje po imenovanem napolskem listu, ki nosi vso odgovornost, se tudi mi ponižno podvržemo sodbi sv. Cerkve, ki ima edina pravico čudežne dogodke pre-sojevati.

Neki samostanski predstojnik, ki stanuje v Rimu, je dobil od redovnikov »Riparatrici«, ki oskrbujejo papeževo oblačilnico, njegov ovratnik. Ko je odšel ta redovnik na Špan-

ska, da obišče tam samostane svojega reda, je vzel seboj tudi tisti ovratnik. Zvedel je, da je neka redovnica na smrtni postelji vsled strašnega želodčnega raka, ki se ji je razvil do grla in zaradi tega ni mogla uživati nobene hrane. Redovnik položi nanjo tisti ovratnik in ji da izpiti vode, v katero je djal par vlakenc sukna papeževega ovratnika. In glej, bolnica je v par dneh ozdravela. To čudežno ozdravljenje je srečna redovnica sama objavila v španskih časopisih in kardinal Vives y Tuto je poslal poročilo o tem ozdravljenju redovnikom »Riparatrici« v Rim.

Neki Italijan je bil hrom na eni roki. V Lurdu ni dobil milosti. Gre v Rim in pride pred sv. očeta. V javni avdijenci pokaže papežu svojo nesrečo in papež mu odgovori: »Da, da, da,« in iztegne roko proti hromemu udu. V istem hipu se začne gibati ves život in tudi hroma roka. Ozdravljenec pa je že ves srečen odprl usta, da bi na ves glas izpo-

vedal milost, ki ga je doletela; a sv. oče Pij se v hipu obrne in dene prst na usta ter mu da tako znamenje, naj molči.

Neko dekletce z Angleške je bilo v Lurdu, a ni ozdravelo. Imelo je hude rane na glavi, radi katerih je niso hoteli sprejeti v nobeno odgojevališče. Zato gre v Rim z živo vero: Rob Jezusovega plašča je delil zdravje narodu, Petrova halja istotako; — mene bo pa ozdravil Pij X. — — —

Pri javnem sprejemu poljubi prstan svetega očeta in moli k Bogu za milost. Malo kasneje, ko je papež prisotne blagoslavljal, je opazila, da jo sv. oče gleda in v tem nipu je ozdravela. Ni se dotaknila njegove halje, samo navaden pogled jo je na mestu ozdravil. To dekletce je sedaj v Rimu gojenka pri redovnicah Srca Jezusovega »alla Trinita dei manti«. Njena mati je prestopila v katoliško Cerkev.

Neka dobra Španjolka je došla v Rim s svojim zaročencem, čigar mati je ležala doma močno bolna. Zaročenca sta prišla k svetemu očetu in ga prosila, da bi podpisal neko sliko za bolnico, ki nima nobenega upanja več, da

ozdravi. A sv. oče pravi: »Ne, verujte mi, ne bo še umrla; še deset let bo živela.« Isti dan sta zaročenca prejela brzojavko, da se materi boljša.

Mati deseterih otrok je ležala težko bolna in je v svoji žalosti vzkliknila: »Mati deseterih otrok ne sme umreti! Moj Bog, daj mi zdravja zaradi prošnje Pija X.« In smrt je uslišala bolešni klic matere; mati je ozdravela.

Majhna Francozinja je imela že enajst let, pa še ni mogla hoditi. Pred dvema letoma so jo pripeljali starši v Rim. Z roditelji je bila pripuščena k sv. očetu. Ko je že prišel sveti oče v dvorano, kjer so gostje čakali na sprejem, mu je rekel otrok: »Sveti oče, prosim za veliko milost!« Sv. oče ji odgovori: »Naj ti Bog da vse, kar želiš!« Ko je bil sprejem končan, jo je hotel vzeti oče v naročje, da bi jo odnesel, a otrok pravi: »Mislim, da bom lahko sama šla.« In dekle, ki ni storilo še nobenega koraka, hodi sedaj, da jo vsi vidijo. Ozdravela je. Ko so se srečni starši hoteli pozneje zahvaliti sv. očetu, je ponižno odgovoril: »To je moč božja, to niso moje stvari.«

Dežela pogube.

Zadnji čas ljudje zopet silno hitijo v Ameriko. Zato bodi tistim, ki žele življenje naših rojakov v Ameriki poznati, tukaj ponatisnjeno, kar je ameriški cerkveni časopis »Ave Maria« pred kratkim o tem pisal:

»Te dni je pisal eden naših najgrših brezversko - brezdomovinskih socialističnih listov, da je velika večina ameriških Slovencev socialistov.

Da je bil te dni tukaj socialist iz Ljubljane, ki je razširjal z vso zgovornostjo svoje fanatične duše socializem med naš narod, smo že zadnjič povedali.

Vendar, na kar mislimo danes opozoriti slovensko javnost, je nekaj drugega.

Na telesu našega naroda se pojavlja še druga, veliko strašnejša bolezen, ki žuga uničiti prihodnost našega ljudstva v Ameriki.

Jetičen človek vedno lahko upa na ozdravljenje, dokler ima v sebi še življenjsko moč, še sile, ki se skušajo upreti kruti morilki, jetiki, ki skušajo premagati bacile in jih izpljuvati iz pljuč.

Ko se je pa bolnika polastila letargija, nekaka vdanost v položaj, ko je zgubil živahnost, ko začne laziti okrog, kakor senca, ko se mu ne ljubi več nobena stvar, ko nima za nobeno reč več veselja in ne navdušenja,

potem je pa njegova bolezen v nevarnem, večkrat v brezupnem položaju! Ga že ima jetika! V malo tednih se mu napoveduje konec.

Če je tudi narod bolan, — toda dokler ima veselje do življenja, dokler ohrani veselje do dela, čilost in živahnost, zanimanje za vse vzvišeno, toliko časa še ni izgubljen.

Kakor hitro se pa pojavi med narodom nekaka letargija, neka duševna lenoba; kakor hitro izgubi veselje do vzvišenejših idealov kakor je uživanje, mesenost, poželenje, denar in same telesne potrebe; kakor hitro narod izgubi zanimanje za vse, kar se ne tiče njegovega želodca in njegovega kozarca, kakor hitro izgubi veselje do narodnega dela, tedaj je pa nevarno, zelo nevarno bolan!

O, ko bi bil ali vroč ali pa vsaj mrzel! Ko bi bil vsaj nekaj! Ker pa nisi nič, si izgubljen! . . .

Kaj je vsa ta »velika večina ameriških Slovencev?«

Nič! Še slabši so kot socialisti!

In to je najhujše! To je, kar mora napolniti s strahom vsakega, ki narod ljubi in bi mu rad pomagal do boljše prihodnosti, ki bi ga rad obvaroval popolnega propada.

»Panem et circenses!«

»Kruha in zabav!«

Ko je rimsko ljudstvo prišlo na rob propada, to je bilo njih geslo, to njih najvišja ideja, za katero so živeli in delali! »Delajte, vi, voditelji, kar hočete! Nam dajte le jesti in veselic!« In voditelji so izrabljali narod, narod je pa plesal in se valjal v mesenosti, v pijači in uživanju in — propadel!

Samo napol podrti stebri rimske slave še stoje sempatja po Italiji!

In naš narod v Ameriki?

Panem in circenses!

Kruha, piva in veselic — to je vse, kar hočemo! Plesov teden za tednom, veselic, in sicer ne veselic, kjer bi tudi duh, tudi srce kaj dobilo, kjer bi se razmotrivala tudi resna vprašanja, kjer bi dobil tudi naš duh hrane, naše srce navdušenja! Ne, — samo ples in pivo, pivo in ples! Ako ne bo pri veselici plesa, ako ne bo pijače na ostajanje, pa ne bo udeležbe, pa nikogar ne bo! Ako ni glava omotena, razum otemnen, pa ni zabave, pa ni veselja! Ako ni za mladino mamljivega plesa, pa raje nič!

Tudi izjeme so. Tudi so veselice, kjer ni tega.

Toda, kje? Le seštejte kraje, seštejte veselice, seštejte organizacije, seštejte društva, seštejte naselbine, kjer bi bila ta izjema!

Kje imamo narodno organizacijo, kjer bi se reševala vzvišenejša dnevna naša vprašanja, kjer bi se našli skupaj na enem polju priprosti delavci skupaj z uradniki, ki so enega srca in enega navdušenja, kjer bi se našli svoji med svojimi vsi, kar nas je slovenske matere vernih sinov? Naše najdražje svetinje se sramote in napadajo, za katerih obrambo bi morali biti vsikdar pripravljeni dati kri in življenje, ako hočemo biti zvesti sinovi svojih vernih slovenskih očetov. Toda, kje je obramba?! Kdo jih brani? Čuvaji Sijona spe, »ljudstvo je pa vstalo jest in pit in igrat«. (I. knj. Mojzesova.)

Nič nimamo!

Da, »velika večina ameriških Slovencev je socialistov«, je pisal urednik socialističnega lista, in ako je mislil takih-le socialistov, je imel prav in to trditev tudi mi s žalostjo in s krvavečim srcem podpišemo . . .

Tako piše »Ave Maria«, ki pozna ameriške razmere.

Zatorej starši, ki želite imeti sinove in hčere svoje, da se vam popolnoma pokvarijo in pogubijo, — pošljite jih v Ameriko! . . .

Slepo, od mamona zaslepljeno ljudstvo, ki dere v svojo pogubo!

Stebri krščanske omike.

Prvi steber krščanske omike je vestno in pobožno posvečevanje nedelj in praznikov. To od nas terja božja in cerkvena zapoved. To je velika dolžnost, ki veže odrasle kristjane pod smrtnim grehom.

Vsak odrasel kristjan, ki je izpolnil sedem let in ni upravičeno zadržan, je dolžan vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik biti spodobno in pobožno pri sveti maši.

Smrtno torej greši, kdor po lastni krivdi sveto mašo opusti ali en velik del svete maše zamudi ali se med mašo tako slabo vede in zadrži, da svete daritve ni deležen.

V drugi številki »Bogoljuba« smo bili sklenili pogledati in prepričati se, kako opravljajo to sveto dolžnost naši rojaki; pa smo spoznali na svojo žalost, da je veliko kristjanov med nami, ki te velike dolžnosti ne izpolnjujejo. Zakaj je ne izpolnjujejo? Nekateri ne hodijo več v cerkev k sveti maši, ker so izgubili vero. Ne verujejo več, da je pričujoč na oltarju sam Zveličar naš, Jezus Kristus, pod podobo kruha in vina. Ker ne

verujejo več, so mrzli in prazni, mnogi celo nasprotni in sovražni. Če so sicer olikani, pustijo druge v miru, ali dajo svoji mržnji duška le ob gotovih priložnostih; če so pa neolikani in surovi, kažejo predrzno svojo nevero na zunaj s tem, da grde in zaničujejo sveto mašo, mašnike in tiste kristjane, ki še radi hodijo v cerkev k službi božji.

Drugi ne hodijo v cerkev zato, ker se jim je ohladila ljubezen do Boga in do svete Cerkve. Ne čutijo v sebi nobene potrebe več po sveti maši, po zakramentih; nimajo nobene želje po teh milostih, in če že kdaj pridejo v cerkev, ne čutijo nikake prijetnosti in vžitka. Zato ne vedo kaj početi v cerkvi; postaja jim dolgočasno, da raje doma ostanejo, ali si poiščejo druge kraje za razvedrilo in namestilo. Tisti čas raje presede pri igri, pri pijači, ali lazijo po hribih ali delajo razne pohode in izlete. Ti so na slabi poti in jim preti poguba.

Tretja vrsta teh ljudi so pa tisti, ki še drže na mašo in službo božjo in na zakra-

mente, in čutijo neko pomanjkanje v sebi, če to opuščajo, pa imajo razne težave in zapreke pri tem. Take navadne ovire so: strah pred ljudmi. Hudobneži so predrzni in svojo hudobijo očitno kažejo; z ljudmi, ki so verni, se spuščajo v prepire in boje, omahljivce pa skušajo s strahovanjem ukrotiti. Taki hudobneži hitro skupaj potegnejo, napravijo med seboj zveze in družbe, da se dobrim ustavljajo. Poglejmo le razne bojkote in nasilstva v socializmu, liberalizmu in enakih vrstah, naperjene proti vernikom.

Drugim so zopet vzrok te vnemarnosti razne strasti, n. pr. pijanci prespe čas svete maše, igralci jo zaigrajo itd., hribolazci, lovci jo opuščajo zavoljo športa. Nekateri zadržijo tudi grda lenoba, da ne pridejo o pravem času v cerkev.

Ko to beremo, že tudi sodimo na razne strani, kaj tega, kaj onega ovira, da ne izpolnjuje te svoje svete dolžnosti. — Da ne bomo nikomur krivice delali v tem oziru, bomo našli in pojasnili vzroke, ki izgovarjajo kristjana, da nima greha, ako kdaj opusti službo božjo.

Glavni vzrok je nezmožnost iti v cerkev k sveti maši. Taki so: bolnik v težki bolezni, dokler ne more iz hiše po drugih opravkih, tudi v cerkev ni dolžan hoditi; jetnik v ječi, kjer nimajo svoje službe božje; potniki, ako v tistem kraju ni katoliške službe božje.

Izgovarja človeka tudi večja težava, ki ga ovira iti v cerkev k sv. maši. Tako so izgovorjeni slabotni ljudje, ki ne morejo v cerkvi prestat ali ne priti do cerkve brez hudih težav.

Izgovorjene so matere z malimi otroci, katerih ne morejo samih doma pustiti, ne seboj v cerkev vzeti.

Izgovorjeni so tudi oni, ki bolnikom strežejo, ako jih ne morejo za toliko časa samih pustiti.

Izgovarja človeka tudi kaka večja škoda, ki bi se zgodila, če gre proč med sv. mašo.

Zato morajo ostati varhi pri živini, otrocih, po hišah in tovarnah itd., kolikor je treba.

Vseh slučajev ni moč naštetih, kdaj je človek izgovorjen, če ne gre k sveti maši, vendar se iz teh zgledov da posneti način, kako treba soditi v posameznih slučajih.

Kdo pa more to presojati?

Dolžnost soditi imajo najprej predstojniki: starši, učitelji, duhovni pastirji, vodniki Marijinih družb, tretjega reda, načelnštva krščanskih društev in organizacij nasproti svojim podložnim ali udom svojih društev in organizacij. Vse te prestojnike, voditelje in načelnike veže posebna dolžnost, svariti in krotiti svoje ljudi zlasti v tako sveti reči. Dolžni so paziti nanje in se prepričati sami, ali so res bili pri službi božji in kako so se obnašali.

Pravica soditi take oskrunjevalce nedelj in praznikov ima pa tudi vsak drug kristjan. Zakaj?

Razlogov za tako pravico je več, poglavitni so pa ti-le:

1. Bog kaznuje celo občino, faro ali pokrajino zavoljo nekaterih takih oskrunjevalcev. Braniti se škode pa ima vsakdo pravico; torej ima tudi pravico provzročevalce take škode klicati na odgovor.

2. Udeležba vseh doraslih kristjanov pri sveti maši je dolžnost javnega značaja. Svojo vero smo dolžni na zunaj kazati pri raznih priložnostih. Posebno je to ravno pri skupni službi božji zapovedano. Ako kdo izostane, je dolžan se opravičiti, če more; sicer zapade javni obsodbi.

Danes si postavimo ta-le vprašanja:

1. Ali storijo pri nas starši, gospodarji, predstojniki v tem oziru vedno in povsod svojo dolžnost?

2. Ali imamo v naši sredi — v fari, vasi, mestu — ljudi, kateri zanemarjajo sploh službo božjo?

3. Ali bi se dalo kaj storiti, da bi jih spravili v cerkev?

Storimo vsi vestno svojo dolžnost, da nas ne zadene pravična kazen jeze božje!

Dr. J.

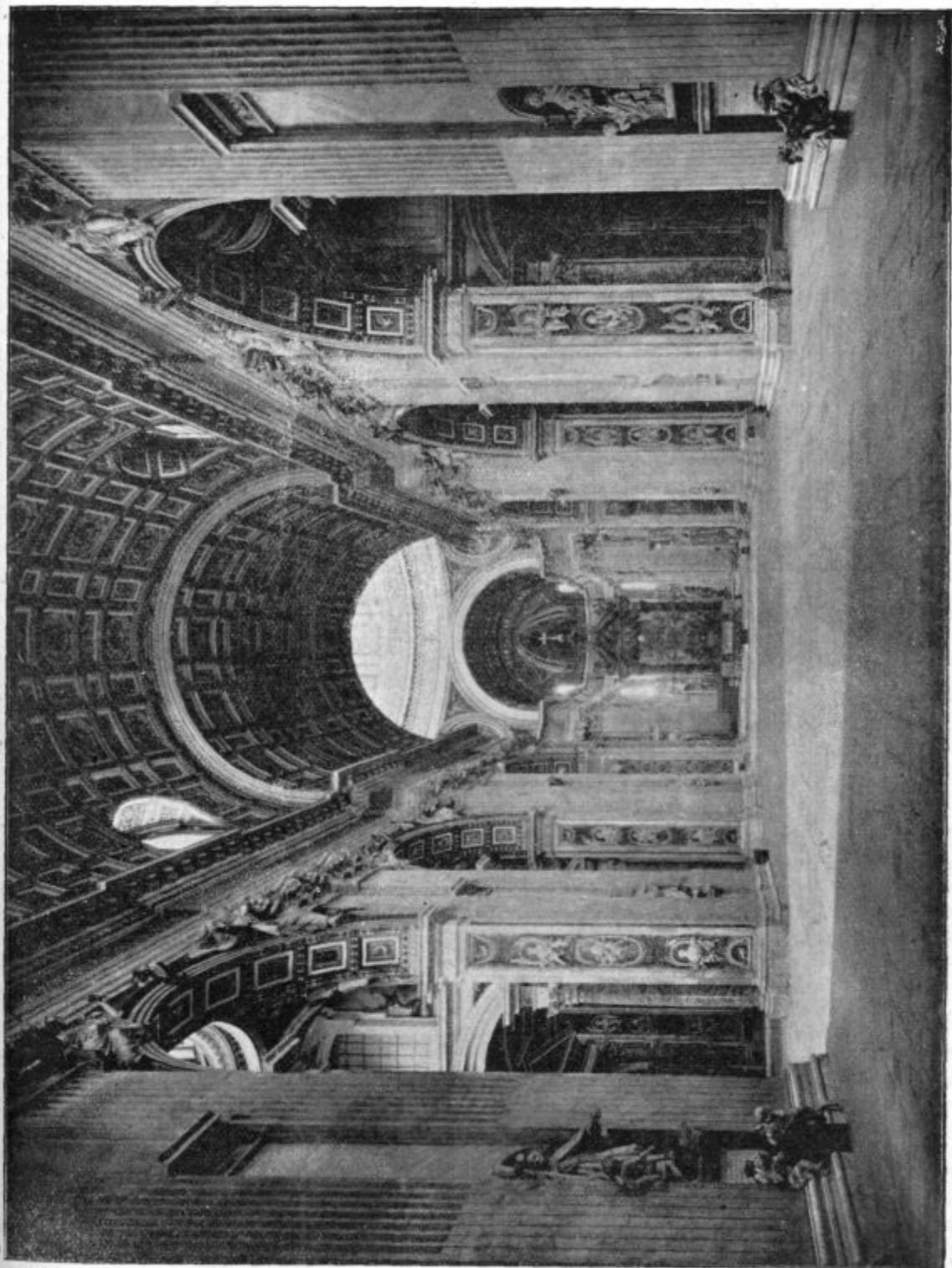
Popoldanska služba božja.

Z žalostjo opažamo, da se ljudje popoldanski božji službi vedno bolj odtegujejo. Kolikokrat duhovnik uči zveličavne resnice — praznim klopm! Moški prostori so časih do polovice prazni. Ravnotako je pri otrocih. V šolo jih gre, da jih ni mogoče prešteti, v cerkev v nedeljo

popoldne jih pa pride le par. Očetje in matere, kdo je tega kriv? Zahajajte sami pridno k popoldanski božji službi in zahajali bodo tudi vaši otroci. Če pa oče ali mati reš ne moreta v cerkev, naj pa pošljeta vsaj otroke! — Koliko fantov pijančuje med krščanskim naukom okrog po

gostilnah! Kakršen zdaj fant, tak pozneje mož.
— Večkrat že sem videl otroke igrati se med
krščanskim naukom pred cerkvijo ali kje drugod.

Treba bi bilo poskrbeti, da bodo šli v cerkev;
za poštene igre je še po cerkvenem opravi-
lov dovolj časa.
S Štajarskega.

Notranjščina cerkve sv. Petra v Rimu.

Ako duhovnik pusti vse pri miru...

Kako je potem v fari? — Piše se nam: Večkrat se sliši: Oh, zakaj se naš gospod vtikajo v volitve, zakaj imajo ta društva in te shode? Včasih smo tako lepo v miru živeli, pa ni bilo toliko sovraštva, jeze in besedi kot dandanes. Naj bi rajše vse pri miru pustili, pa bi lažje živeli mi in gospod. — V pouk in za zgled takim ljudem pišemo te besede. Ne imenujemo ne kraja, ne dežele, ne imena. V neki fari je živel dolgo vrsto let blag duhovnik. Vsi so ga ljubili kot očeta, vsi — klerikalci in liberalci, če se sme tako reči. Od daleč so hodili ljudje k njemu iskat zdravil, in ni bilo človeka, ki bi mu ne bil izkazal dobrote. V fari ni bilo nobene stranke, bili so vsi eno. To je bilo v tistih lepih starih časih. V fari je bilo le eno društvo — čisto »nedolžno«. Da bi se gospod ne zameril, je tudi on pristopil in plačal več kot drugi. Drugače je ostal vedno doma in se za nobeno reč izven cerkve ni brigal. Prišla je doba Marijinih družb. Tudi tam se je ustanovila. Zapisale so se v družbo kar vsa dekleta. A dekleta so ostala ista kot popreje. K shodom niso hodile, sv. obhajila niso prejemale, prišli so na dan nezakonski otroci... Prve bridke ure za duhovnika! Sramota na eni strani, zasmehovanje na drugi. Kesal se je, zakaj jo je ustanovil. Peljal je dalje... Nevredne je izključil. Zamera! Dekleta »Bogoljuba« niso brale, bilo jih je

čez sto, niti ena ga ni imela. Velika večina ga še poznala ni, razen par, ki so ga videle v — tuji fari! Prišle so prve — volitve. Da bi se gospod nikomur ne zameril, je ostal doma. Saj so bili njegovi ljudje dobri in verni! Tudi sam ni šel volit. Prišli so na dan glasovi. Čudne številke! Liberalec je dobil razen enega — vse glasove. Jokal je gospod na prižnici, zakaj so mu to sramoto naredili. Nič ni pomagalo. Prišle so drugič volitve. Šel je v hišo, kateri je dobrote izkazoval, pa so ga — s farjem ven zapodili. Oh, kakó ga je to bolelo! Bilo je prepozno, kajti liberalizem je pregloboko zasadil svoje kremplje v to dobro in verno ljudstvo. Želel si je proč. In šel je — in ljudstvo je jokalo za njim... Prišla sta v farno dva nova, mlada človeka: duhovnik in učitelj. Nekaj časa duhovnik gleda, opazuje, molči in trpi... Učitelj zbira okoli sebe mladino, češ, da ne bo nič liberalnega, ne klerikalnega. To vleče, mladina ima vso prostost. Duhovnik dalje gleda, molči in trpi... Ali naj vse pri miru pusti? Ne! Tedaj udari in pové ljudstvu resnico na vsa usta: Proč od liberalcev! Sedaj pa planejo nanj kot volkovi...

Sedaj pa vprašamo: Kdo je kriv razdora po naših farah? In kako bi bilo po naši domovini, ko bi se duhovniki nič ne brigali za to, kar se izven cerkve po fari godi?...

Kakó goreči so katoličani v Nemčiji.

Dopis iz Buer-Erle.

Gotovo Vam je znano, da vlada tukaj najbolj luteranstvo. Vkljub temu se vendar katoličanstvo lepo razcvita. Katoličani so tukaj prav pobožni, še bolj kot pri nas na Avstrijskem. Obhajala se je tukaj te dni od 2. do 4. t. m. 40urna molitev, ki se je prav krasno končala. V mestu Buer je pristopilo nad več tisoč ljudi k mizi Gospodovi. Istotako v okraju Erle; a ne samo tukaj, temveč v več župnijah.

Cerkve so ob tej priliki krasno ozaljšane. Veličasten je prizor, ko razni družbeniki v uniformah in z zastavami pridejo pred oltar, da se poklonijo svojemu Zveličarju ter so kot na straži pred Najsvetejšim. Zaključek 40urne molitve se je vršil s slovesnim obhodom po cerkvi z Najsvetejšim s hvalnicami in Te Deum. Sedaj v postu je vsako nedeljo popoldne ob 5. uri postna pridiga. Tukaj bi morali videti vsi mlačni Slovenci, kako goreče in pobožno je nemško katoliško ljudstvo. Cele vrste ljudi kar trumoma hitijo v cerkev poslušat besedo božjo. Nihče ne postaja pred cerkvijo, kaj še le da bi kdo v krčmo šel!

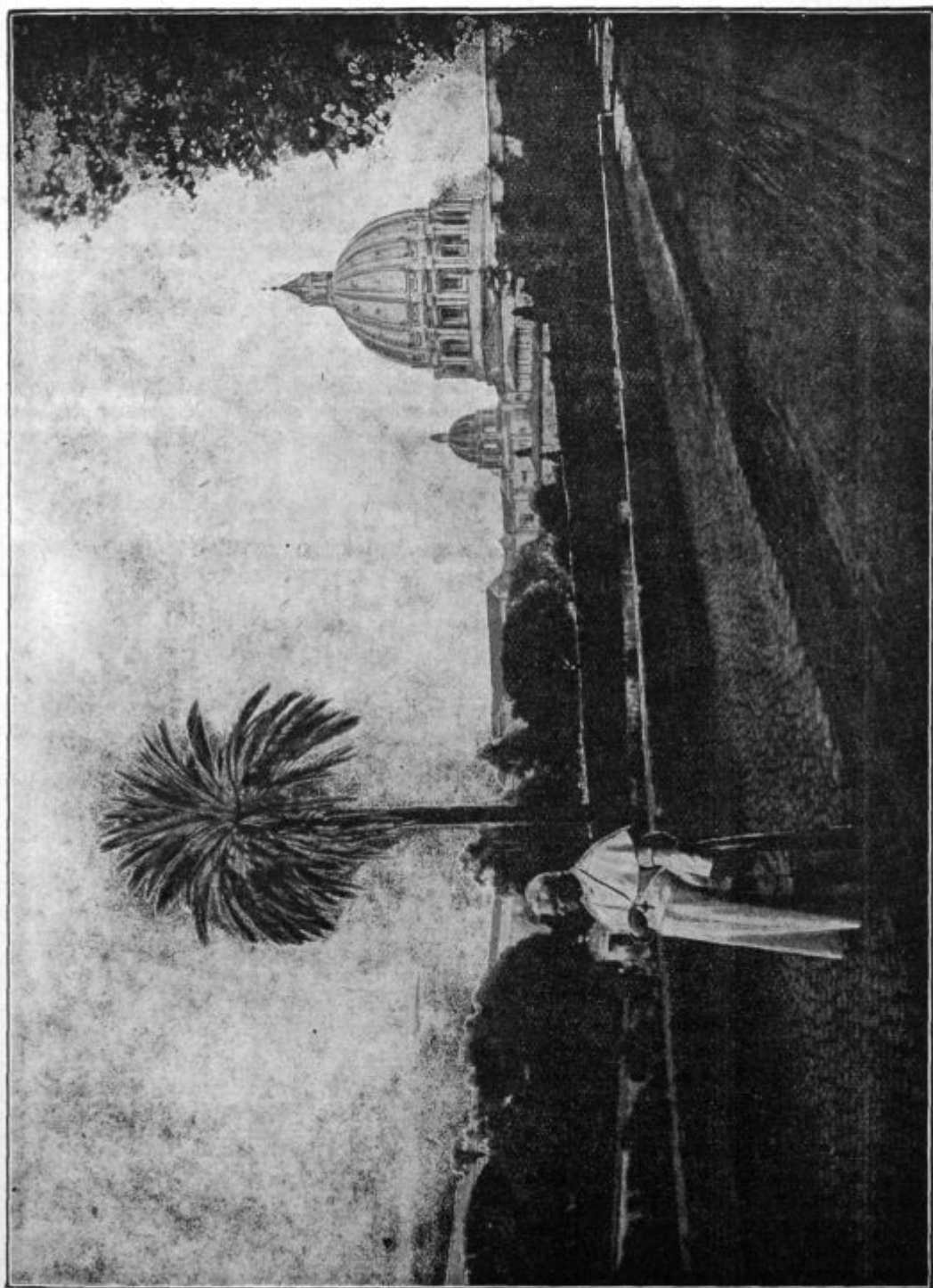
Krčme katoliških družin so sploh med službo božjo zaprte. — Vendar ima katoliška vera mnogo ovir radi luteranske; a zavoljo tega se prav vidno razširja ter ima vedno več uspehov kot vse druge vere. Saj so cerkve katoličanov polne pobožnega ljudstva, ko so luteranske večinoma prazne. Mnogo truda ima čč. duhovščina, da se ljudstvo ne izneveri, ker skušnjave so mnoge; saj se pravi, da v luteranski veri je boljše živeti, v katoliški pa boljše umreti. Kako lepo se ljudje udeležujejo sv. maš, pridig in raznih pobožnosti, s kako pobožnostjo prejemajo sv. zakramente, se ne da popisati. V tem so nam Slovencem nemški katoličani v zgled in spodbudo.

Tukaj Najsvetejše ni tako pogosto izpostavljeno kot pri nas; a vendar se ljudje nad tem nič ne spodtikajo. Tukaj je le pri levitiranih svetih mašah ob večjih praznikih in pri popoldanskih pobožnostih, tudi prvi petek od 6. do 9. ure v čast Srcu Jezusovemu. Šolarji imajo vsak dan sv. mašo; poleti že ob 7. uri, pozimi ob 8. uri.

Z izvanredno pobožnostjo se pripravljajo

otroci na prvo sv. obhajilo. V cerkvi se pri vsaki pobožnosti ter po pridigi moli skupno za prvoobhajance. In stariši molijo doma z otroci pri večernih molitvah za prvoobhajance. Tudi darovi

se pobirajo v cerkvi zanje ter se ubožnejšim za to preskrbi obleka in druge reči. Tudi sicer se prav mnogo žrtvuje za razširjanje svete kato-liške vere.

Sv. oče na vatikanskem vrtu.

Pokojni materi.

(† 18. februarja 1913.)

Na steni gledam tvojo sliko,
srce se v žalosti topi,
ker večkrat bila si pri meni,
zdaj več med živimi te ni.

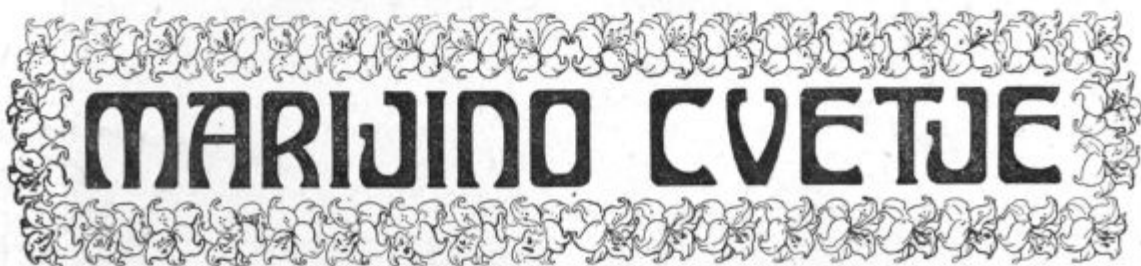
Spomin na svojo ranjko mater
otroku dobremu je svet,
ker v njem živi vsa tiha sreča
in nežna radost mladih let.

Ljubezen materna je čista
in kakor večna luč gori,
ne kaže v sladkih se besedah,
ker vedno dela, a molči.

Ti bila si preskrbna mati,
kazala si mi pot v nebo,
to ozko pot zatajevanja,
ljubezni prave pot strmo.

Le mirno spi, predobra mati,
pozabi, kar grešil sem kdaj,
v molitvah mojih boš živela,
Bog ti dodeli sveti raj!

Fr. Pavšič.

Življenje v Marijini družbi.

Visok je namen Marijine družbe. Kdo ga more doseči? Sam zase malokdo, v družbi lahko vsakdo, kdor ima resno voljo. Družba pošilja Marijine sinove in hčere v boj zoper svet in satana; pa za ta boj jih tudi pripravlja, vadi jih rabiti orožje, s katerim se branijo v boju. Orožje, katero daje družba svojim udom v roke, so: molitev in sv. zakramenti; vaje pa so skupni shodi.

Marijine družbe pa niso tihe, pobožne bratovščine, katerih udje se samo shajajo k skupnim pobožnim vajam, ali doma zase lepo molijo; Marijini otroci morajo biti apostoli in kot apostoli razširjati kraljestvo Jezusovo med tovariši in tovarišicami v družbi, med prijatelji in znanci, med sosedi in sploh, kjer je le prilika za to.

Kdor stopi v Marijino družbo, se zaveže, da bode storil ne samo, kar nam strogo velevalo božje in cerkvene zapovedi, ampak nekaj več. Marijina družba hoče vse življenje svojih udov spremeniti in prenoviti, hrepeni po popolnosti, kakršna je mogoča vsakemu v njegovem stanu. Vsak pravi Marijin otrok mora biti tudi apostol, predvsem pa mora

skrbeti, da sam res lepo in zgledno živi po pravilih Marijine družbe.

Toda, rekli bode te mogoče: To apostolsko delovanje ni toliko za nas. Nikakor ne, ampak tudi za vas velja pravilo »delajte apostolsko!«, vkolikor se to strinja z vašimi razmerami. Kraj vašega apostolskega delovanja bodi vam predvsem domača hiša. Tu bodi vaša skrb, da se bode gojila med vašimi mlajšimi sestricami in bratci molitev, poštenost, čistost in pokorščina; a najpoprej sami izpolnjujte to, zlasti se odlikujte v pokorščini do staršev, ali kateri ste v službi, do gospodarjev in gospodinj; vi pa, ki hodite n. pr. drugam delat, zlasti v poletnem času, tudi vi imate široko polje apostolskega delovanja; bodite onim, s katerimi skupaj delate, kakor angeli varuhi med njimi, ne pustite, da bi se vpricho vas nedostojno govorilo, ali da bi se prepevale nespodobne pesmi. Glejte, koliko hudega bode te preprečili. Tudi to je apostolsko delo!

Koliko dobrega so pa v prejšnjih časih storili Marijini družabniki! V knjigi »Slava Mariji« se bere, da ko je leta 1597. škof To-

maž Hren poklical očete jezuite v Ljubljano, ker se je ravno v tistem času močno razpasla Lutrova kriva vera, so očete jezuiti zasnovali svoje šole in kmalu potem ustanovili tudi prvo Marijino družbo. V Marijini družbi so vzgojevali goreče apostole, ki so jim pomagali pri delu za zveličanje duš. Za čast božjo in zveličanje duš vneti patri so pridigovali in spovedovali, a možje iz Marijine družbe so hodili po hišah in so iskali izgubljenih sinov; mnogo so jih pridobili za katoliško Cerkev. Mladenci iz Marijine družbe so hodili po ječah, tolažili jetnike in jih učili krščanskega nauka. Siromakom so na cesti stregli, prinašali jim vode iz vodnjakov. Nekateri so bili sami ubogi, pa so od teža, kar so dobili v dar, še siromakom delili. Pritrgovali so si pri jedi in svoj delež dajali revežem. Poseben praznik za ljubljanske ubožce je bil vsako leto veliki četrtek. Ta dan so mladeniči iz Marijine družbe povabili v hišo k očetom jezuitom dvanajst ubožcev; mladi plemiči so ubožcem umili noge, pogostili jih in jim stregli pri jedi. Ravnotako so ljubljanski meščani, ki so bili vpisani v Marijino družbo, ta dan vabili siromake k svoji mizi, dali jim jesti in jih nazadnje bogato obdarovali. Ker so udje Marijine družbe toliko storili za druge tuje ljudi, je umevno samoposebi, da so tudi med seboj drug drugemu pomagali.

Glejte, kako krasne zglede imamo na naših prednikih! Pa si bodete mogoče mislili: Mi pa ne moremo hoditi po ječah, kakor oni

mladeniči, da bi tolažili jetnike. No, ravno taka prilika nam mogoče ne bo dana; toda obrnimo to na nekaj drugega. Mogoče vemo, da zahaja kak tovariš na slaba pota, kakšna prijateljica v gostilno; odvrnimo jo od teža; s tem smo storili tudi apostolsko delo. — Mladenci so siromakom stregli; za kaj takega se bode mogoče nam kdaj tudi prilika ponudila; a še bolj moramo v ozir jemati one siromake, ki so revni in siromašni na duši, ki ne ljubijo Boga. Mogoče bodemo kdaj zapazili, da ima naša nekdanja sošolka grešno znanje, odvrnimo jo od teža! O, koliko takih prilik za apostolsko delovanje bomo še sami našli, ako se bomo le nekoliko potrudili. Ako drugega res ne bi mogli storiti, kar pa je neverjetno, lahko tudi s tem apostolsko delujemo, da molimo, in sicer veliko molimo za druge. Sv. Terezija je svojim redovnim hčeram napisala o apostolskem delu molitve prekrasne besede, ki se dado obrniti tudi na družbenice Marijine. »Ljube sestre v Jezusu Kristusu! — tako govori svetnica, — molite z menoj za toliko grešnikov, ki se pogubljajo! Ako bomo goreče čistile Marijo, prečisto Devico, bodo se vnela naša srca pri njenem najčistejšem Srcu v apostolski gorečnosti.«

Izbrana vojska, ki naj podpira sveto Cerkev v sedanjih hudih bojih, smo tudi mi, udje Marijinih družb. Naša moč je lep zgleđ in pa m o l i t e v. Torej od danes naprej se hočemo še bolj vnemati za apostolsko delovanje in storiti, kar bo največ v naši moči!

Najlepša vseh devic.

Devica najbolj slavljena,
pristrčno mi pozdravljena!
Marija, vseh nebes si kras,
naj slavo pevam ti na glas.

Okužil ni te greh nikdar,
čistejša si kot solnčni žar;
prelepa zarja si nebes,
ki svet obseva čez in čez.

Kot mile lune jasni svit,
ti mir na licih je razlit.
Če v duhu vate vprem oko,
tolažbo najdem presladko.

Če bliža se skušnjav vihar,
postal bi žrtev zlih prevar,
zakličem tvoje le ime,
in zopet mirno je srce.

Marija, srečen bom s teboj,
če vedno zvest otrok bom tvoj.
Skelečo čutim le bolest,
če tebi, Mati, sem nezvest.

Zato najlepša vseh devic,
poslušaj mojih prošenj klic:
Glej, k tebi vračam se skesan,
ozdravi me vseh srčnih ran!

Br. Gervazij.

Večerni zvonček.

(Za privatne šmarnične pobožnosti.)

Ign. Hladnik.

Sopran
Alt

1. Zvon-ček, čuj, ve - čer - ni mi - lo tam na hrib - če - ku do - ni,
2. Ko pa hri - ba zvon ne pe - va več in ko mi ta za - spi,

Tenor
Bas

1. zdi se mi kot bi zvo - ni - lo; zdra - va si, Ma - ri - ja Ti!
2. v sr - cu, žar - no še od - me - va: zdra - va si, Ma - ri - ja Ti!

1. Ž njim se zdru - ži - jo zvo - no - vi, po do - li - ni šir - ni vsi,
2. O, da ved - no v po - zdra - vi - lo spev se v sr - cu ta gla - si!

mf *f* *rall.*

1. spev po - jo mi ved - no no - vi: Zdra - va si Ma - ri - ja Ti!
 2. ved - no v po - zdra - vi - lo mi - lo: Zdra - va si Ma - ri - ja Ti!

mf *f*

pp

Sled-njič sam mi iz dal - ja - ve s hri - ba zvon se v noč gla - si,

sostenuto *mf*

f

sam mi po - je zad - nji „A - ve:“ zdra - va si Ma - ri - ja Ti.

2. kitico od začetka.

Raznoterosti.

Glavni naslovi Marijinih družb. Od leta 1563. pa do leta 1912. je bilo spojenih z glavno in materno družbo v Rimu 46.526 raznih Marijinih družb. Izmed teh jih je največ takih, ki so si izbrale za glavni naslov »Marije Brezmadežne« (22.044), veliko jih je z naslovom »Marije vnebo-

vzete« (2327) in »Marijinega oznanjenja« (1482). Pogostni so naslovi, kakor: Marija Devica, Marijino darovanje, Marijino rojstvo, Marijino očiščevanje, Najčistejše Srce Marijino, Kraljica rožnega venca, Mater dolorosa (Marija bolestipolna), Marijino obiskovanje, Pomoč kristjanov, Kraljica angelov,

Marija dobrega sveta, Marija vedne pomoči itd. Vseh različnih naslovov, ki so jih privzele Marijine družbe za glavno imenovanje, je 237. Precejšno je število družb, ki so si privzele ime »Naša Ljuba Gospa Lurška« (92), kakor tudi »Naša Ljuba Gospa Karmelska« (97), ali »Mogočna Gospa Ogrska« (72) i. dr. — Kot drugi patron in zaščitnik Marijinih družb se imenuje največkrat sv. Jožef (3323) in sv. Alojzij (2515); pogostokrat sv. Neža (1824), sv. Ana (614), sveti Stanislav K. (384), sv. Janez Berhmans (377) itd.; vsega skupaj 395 različnih zaščitnikov.

Kaj premore junaško srce kongreganista! M. G. je bil član Marijine družbe rokodelskih pomočnikov v Krakovem. Kot voditelj evharističnega odseka se je mnogo trudil, da bi njegovi tovariši pogostokrat prejeli sv. obhajilo; sam je bil v tem najlepši zgled. Kot ruski podanik je bil potrjen v vojake ter je pred lanskim odšel med trdnjavske vojake na fort »Nikolaj« blizu finskega zaliva. Od tam je 25. julija 1912 predniku Marijine družbe, patru J. A., pisal pismo, iz katerega posnamemo nekatere podatke: »... Od začetka mi je bilo nezno; ne dá se popisati, kaj vse sem moral pretrpeti v tej puščavi, kjer daleč naokrog ni ne vasi, ne mesta. Najhujše pa mi je bilo, ker sem bil brez svetega obhajila. Od decembra do maja nisem bil v nobeni cerkvi. Le misel »Marija pomagaj — ne zapusti me,« mi je ohranila mir in ravnotežje.

Čez predstojnike se mi ni pritoževati. Nasprotno. Še prednost so mi dajali pred drugimi. To okoliščino sem porabil za svoje dušne potrebe. Poveljnik v trdnjavi je opazil mojo otožnost, zato sem mu kar naravnost razodel, kaj me teži in česa pogrešam. Prosil sem ga, naj mi dovoli, da bi mogel iti k sv. obhajilu. Najbližja katoliška cerkev je v Kronstadtu, ki je oddaljen dobrih 38 km. Po daljšem razgovoru mi je trdnjavski poveljnik obljubil, da me bo pošiljal vsakih 14 dni v Kronstadt k sv. maši. Kdo more popisati moje veselje. Meseca maja sem mogel že pristopiti k sv. obhajilu. Toda mislil sem tudi na svoje tovariše, ki so živeli — daleč od Boga. Seznanil sem se z nekim duhovnikom v Kronstadtu. Storil sem vse potrebno ter dosegel, da je dotični gospod prišel k nam v trdnjavo in da je imel za nas katoliške vojake duhovne vaje. Vsi so se udeležili izredne pobožnosti, prejeli sv. zakramente in so bili srečni kot jaz. Sv. mašo smo imeli v veliki sobi, kjer smo za silo napravili oltar. Po duhovnikovem odhodu so priredili z dovoljenjem predstojništva bralno sobo — za molitvenico. Tu smo se zbirali katoliški vojaki vsako nedeljo in praznik od 10. do 12. ure, da smo opravili svojo pobožnost. Danes smo pa že toliko napredovali, da smemo z ladjo vsak teden k sv. maši v Kronstadt. V kratkem bodo zidali tukaj malo kapelo, ako ne bo posebnih zaprek . . .«

Z bojnega polja v odrinski okolici.

Derviška Mogila.

Sredi bojnega hrupa, med grmenjem topov pred Odrinom je misijonar Bazilij Gešev sam lastnoročno nadaljeval razna tesarska in mizarska dela pri novi cerkvi v Derviški Mogili. Ravno o božiču je bila nova cerkev že toliko dovršena, da je bilo mogoče v nji maševati. O tem veselem misijonskem dogodku nam piše misijonar Bazilij Gešev tako-le:

»Prišel je dolgo pričakovani trenutek, ko lahko rečemo: Hvala Bogu! Po velikih težavah najrazličnejše vrste je misijon v Derviški Mogili ustanovljen. Sicer naš misijon

ni popolnoma nov, ker ga je ustanovil že pobožni starček Pantelejmon pred 50 leti; vendar je res, da je bil naš misijon dvajset let pozabljen in pokopan v razkolništvu, sedaj je pa katoliška čreda s pomočjo plemenitih slovenskih dobrotnikov zopet zbrana. O božiču sem prvokrat daroval sv. mašo v novi kapeli, ki je sicer skromna in ubožna, a za sedaj nam zadostuje. Saj tudi betlehemska votlina ni bila večja, a vendar si jo je božje Dete izbralo za svojo palačo. Zelo tolažilno je bilo gledati, ko je pri polnočni maši nad 40 oseb pristopilo k sv. obhajilu. Gotovo lep začetek v misijonu, v katerem je pred 50 leti katoliško vero oznanjal veliki častilec sv.

Rešnejga Telesa in mučenik pogostega obhajila Pantelejmon. Gotovo bodo tudi dobrotniki veseli, da krščansko življenje v novem misijonu tako cvete.

Pa nekaj nam še manjka. Dete Jezus je imelo v Betlehemu nebeške glasnike in pevce, ki so njegovo rojstvo naznanili pastircem, a pri nas v Derviški Mogili še ne vemo, kako bi ljudi vabili v cerkev in kako bi jim naznanili čas božje službe. Naš dobri pater Ksaver Laverdure mi je pred dvema letoma pripovedoval, da so slovenski dobrotniki obljubili zvon za Derviško Mogilo. Oprostite, da vas spomnim na to obljubo. Brez zvona bomo res težko redno zbirali vernike v cerkvi.

Še enkrat se najpristrčneje zahvaljujem vsem blagim dobrotnikom našega ubožnega misijona in jim želimo, da bi jih Bog obilno blagoslovil in povrnil vse dobrote, ki so nam jih izkazali.«

Slovenski dobrotniki so se že dve leti z neko posebno ljubeznijo spominjali misijona v Derviški Mogili. Gotovo se bodo prijatelji bolgarskih misijonov ozirali tudi na sedanjo prošnjo misijonarja Bazilija Geševa ter vsak po svojih močeh prispevali za zvon v Derviški Mogili. Če je neka slovenska dobrotnica darovala 3 K za žeblje pri novi cerkvi v Derviški Mogili, se bodo gotovo našli tudi dobrotniki, ki bodo kaj prispevali za zvon. Zvon bomo naročili v Ljubljani in ga

kot dar slovenskih dobrotnikov poslali v Derviško Mogilo. Tam doli v novi Bolgariji bo naš zvon donel Bogu v čast ter dobre katoliške Bolgare spominjal, da imajo med Slovenci za čast božjo in za korist misijonov vnete prijatelje, in pobožni bolgarski katoličani se bodo pri svojih molitvah hvaležno spominjali slovenskih dobrotnikov.

Ak-Bunar.

Ak-Bunarski župnik Ivan Bonev nam je dne 29. januarja pisal:

»Ak-Bunar je izpremenjen v velikansko vojaško skladišče in v glavno postajo za prevažanje vojaških potrebščin. V vasi imamo le malo bolnikov in ranjencev, ker skoraj vse bolnike in ranjence vozijo proti severu. V naši novi cerkvi je spravljenih 800 voz granat (topovskih krogelj) in smodnika; tudi v drugih poslopih so velike zaloge streliva za bolgarsko vojsko, ki oblega Odrin.

Vsak dan se pomika skozi vas in po polju ob vasi na stotine voz s strelivom, živem in bolniki. To se godi že od oktobra dalje. Naša vas bo gospodarsko popolnoma uničena. Žrtvovati smo morali skoraj vso živino, seno, slamo, žito in moko. Najhuje pa je, da morajo naši kmetje že od oktobra dalje prevažati vojne potrebščine; zato ni mogoče obdelati in posejati polja. Polje je vse potep-tano in od koles razorano.«

Slovenske usmiljenke na balkanskem polotoku.

V deželah, kjer se je v zadnjih mesecih vršila krvava vojska krščanskih narodov proti Turkom, deluje za katoliško vero nad 20 slovenskih usmiljenk. O delovanju slovenskih usmiljenk v Macedoniji smo že večkrat poročali. Te slovenske usmiljenke iz graške provincije so dane v pomoč francoskim usmiljenkam in lazaristom, ki delujejo za razširjanje katoliške vere v Macedoniji. Slovenske usmiljenke so raztresene daleč okoli po svetu in so povsod zelo čislane.

Razen slovenskih usmiljenk graške provincije deluje na Balkanu še precej večje število slovenskih usmiljenk zagrebške provincije. Zagrebške usmiljenke imajo svoje zavode v Sofiji in Plovdivu v Bolgariji ter v Malem Trnovu in Odrinu na bolgarskem narodnem ozemlju dosedanje Turčije. Med ka-

toliškimi Albanci delujejo zagrebške usmiljenke v petih različnih mestih, namreč v Skadru, Kalmetu, Draču, Prizrenu in Skoplju. V teh zavodih je skupno 79 sester; med temi je približno polovico Hrvatice, druge so pa Slovenke, Bolgarke, Albanke in Nemke. Posebno hvalevredno je, da so si usmiljenke v Bolgariji in na Turškem med Albanci in Bolgari vzgojile veliko število domačih sester, Bolgark in Albank.

Največ slovenskih usmiljenk zagrebške provincije je v bolnišnici v Plovdivu v Bolgariji; med 10 sestrami je 6 Slovenk. V Odrinu imajo zagrebške usmiljenke največji zavod, v katerem se nahaja otroški vrtec, nižja in višja dekliška šola ter žensko učiteljske za vzgojo katoliških učiteljic. V tem zavodu delujejo tri Slovenke. V Skadru, ki ga že dolgo

oblegajo in obstreljujejo Črnogorci, delujeta dve slovenski usmiljenki; v šoli in sirotišnici v Sofiji tudi dve. Po ena slovenska usmiljenka deluje v Kalmetu in Skoplju med katoliškimi Albanci. Šola in bolnišnica v Skoplju na slavnem Kosovem polju je pod vodstvom slovenske prednice sestre Dionizije Kacijan.

Vsi ti zavodi so po zadnji krvavi vojski polni sirot in ranjencev. Najhujše je seveda v obleganih mestih Odrinu in Skadru, kjer je morala najbrž že marsikatera usmiljenka žrtvovati svoje življenje. Upamo, da bomo mogli o delovanju zagrebških usmiljenk kmalu še natančneje poročati.

Dve kraljevski Marijini hčeri.

Bolgarski kralj Ferdinand je katoličan; njegova rajna soproga je bila zelo pobožna katoličanka in je tudi svoje štiri otroke lepo vzgojila. Prestolonaslednik knez Boris je moral na zahtevo Rusije že v zgodnji mladosti po zunanje prestopiti k razkolništvu; ostali trije kraljevski otroci, knez Ciril in princezinji Evdoksija in Nadežda, so pa ne samo v srcu, ampak tudi očitno dobri katoličani. Sedanja bolgarska kraljica Eleonora je sicer protestantovskega rodu, vendar zelo naklonjena katoličanom, kar je posebno v zadnji vojski večkrat pokazala. Kljub čudni omahljivosti bolgarskega kralja, se vendar lahko trdi, da v bolgarski kraljevski rodovini vlada katoliški duh. To velja posebno o obeh princezinjah.

Princezinja Nadežda in Evdoksija sta v spremstvu svoje mačehe, kraljice Eleonore, ob zadnji vojski večkrat obiskovali bolnišnice, lajšali trpljenje ranjencev in sirot. V začetku decembra sta več dni prebivali v Plovdivu; tam sta se najrajši mudili v bolnišnici v zavodu misijonarjev asumpcionistov. V tem zavodu sta se pod vodstvom ravnatelja patra Gervazija tri dni pobožno pripravljali na praznik Brezmadežnega Spočetja. Vsak dan sta pristopili k sv. obhajilu in na praznik Brezmadežnega Spočetja, dne 8. decembra, sta bili sprejeti v **Marijino družbo**. Kot Marijini hčerki sta s pomočjo patra Gervazija naredili lep načrt za pomoč bolgarskim si-

rotam. V zadnji vojski je gotovo 100.000 bolgarskih otrok izgubilo svoje očete, ki so padli za domovino in za sveti križ. Pater Gervazij je princezinjama pomagal sestaviti oklic, ki sta ga princezinji sami predstavili v razne jezike in ga razposlali krščanski mladini. Oklic se glasi:

»Bog je blagoslovil krščansko orožje v nagli vojski, ki bo kmalu končana. Toda koliko žrtev, koliko človeških življenj je stala ta zmagaja! Koliko sirot bo ostalo po tej križarski vojski! Tem sirotam treba kruha in obleke. Malim sirotam podajamo roko v pomoč in pozivamo v prvi vrsti njihove male brate in sestre. Vsak, tudi najmanjši dar, namenjen za ustanovitev malih sirotišnic po raznih okrajih Bolgarije, bodeva hvaležno sprejeli in malim dobrotnikom z veseljem poslali svojo sliko obenem z zahvalo. Pomagajte! To so otroci tistih križarjev, ki so padli za čast križa. Kristus bo poplačal dobro delo za te male, saj je rekel: »Kar storite tem malim, meni storite.« On bo blagoslovil njihove dobrotnike. — Evdoksija in Nadežda, bolgarski princezinji.«

Ta oklic priobčujemo samo zato, da se tem bolj spozna duh kraljevskih Marijinih hčerk. Neradi nadlegujemo naše občinstvo z novimi prošnjami; a radi bomo posredovali in princezinjama odpošiljali darove, ki nam bodo za ta namen poslani.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Kardinalski zbor šteje sedaj po smrti dunajskega kardinala dr. Nagla samo 61 članov. Ako

bi bil kardinalski zbor polnoštevilen, bi bilo 72 članov. Od sedaj živečih kardinalov jih je imenoval sedanji papež 32, Leon XIII. 27, enega — kardinala-dekana Oreglia — pa še Pij IX.

Nov varih Svete dežele. Zadnje dni je nastopil svojo službo novi kustos Svete dežele: P. Honorat iz frančiškanskega reda; prideljenih mu je več patrov iz istega reda, ki so vzeti iz raznih narodnosti. Med njimi je tudi Slovenec č. P. Benigen Snój, ki je deloval kot misijonar okrog 20 let v Afriki. Na njegovo mesto v Kairo je šel P. Adolf Čadež s Kostanjevice pri Gorici.

Jezuitje v Nemčiji. Nemški državni zbor je sklenil, da se odpravi postava proti jezuitom;

de Amicis, k sv. očetu Piju X., s prošnjo, naj bi sv. oče vseeno potrdili novega škofa Carona. Odposlanstvo je obljubilo, da hoče mesto samo skrbeti za dohodke škofove, stanovanje pa bi imel v vili družine Durazzo-Pallavicini. Sv. oče so se zahvalili za velikodušno vnemo dobrih katoličanov, vendar pa se niso mogli odločiti za ta korak, ker bi se nasprotstvo do vlade le poostrilo.

Društvo za katoliško vseučilišče v Solnogradu je napredovalo lani v skupnem premože-

† Minka Vodušek (28. aprila 1910). Glej pesmico na strani 121.

doslej je namreč bil jezuitski red od leta 1872. dalje zabranjen.

Genua in škof msgr. Caron. Kakor znano, ne mara italijanska vlada potrditi novega škofa, ki ga je sv. stolica določila za mesto Genua. Vsled tega se je podalo odposlanstvo, broječe 200 oseb, ki je je vodil kapiteljski vikar msgr.

nju za 350.000 K. Tudi v novem letu se je oglasilo že mnogo dobrotnikov z izdatnimi zneski.

Pariz in versko življenje. Svetovno mesto Pariz ima točasno štiri milijone in 150.000 prebivalcev, ki pa niso vsi Parižani, ampak je več nego polovica priseljencev z dežele in drugod. Dušno pastirstvo je zelo otežkočeno, ker od dru-

god priseljeni elementi v verskem oziru niso najboljše. V Parizu je pa dušno pastirstvo tudi z ozirrom na nabroj ljudstva silno pomanjkljivo. Pomisljimo, da pride na eno župnijo, ki ima 5 ali 6 duhovnikov, do 40.000 duš. Vseh župnij je sicer samo v Parizu 77, a jih je še dokaj premalo. V marsikaterem mestnem okraju so verske razmere radi tega silno žalostne, a pomagati se ne dá, ko se ljudstvo vedno seli od kraja do kraja in ker tišče v mesto dostikrat taki ljudje, ki iščejo samo »življenja«.

30 anglikanskih redovnikov je prestopilo te dni v katoliško Cerkev. Imeli so naselbino na angleškem otoku Caldy ter so se pečali s poljedelstvom, rokodelstvom pa tudi z umetnostjo. Meniška naselbina je imela znak benediktinskega reda.

Pohvala. Poljski list »Kronika Rodzina« (Rodbinska kronika) piše o Slovencih tudi tole: »Nam Poljakom se je učiti od Slovencev, učiti se je njihove organizatorične sile, njihove vztrajnosti, njihove kulture in prav tako njihove ljubezni do vere in katoliške Cerkve.« To so za nas laskave besede; a glejmo, da bo zlasti ljubezen do sv. Cerkve v nas še čedalje močnejša in vztrajnejša.

Kako moderni svet ljudi osrečuje. V Nemčiji ni bilo l. 1910. nič manj kot 13.935 samomorilcev med 1.045.665 mrliči.

Judovska sleparija se loti vsega, kar utegne donesti kaj denarja. Tarbski škof, ki je obenem škof v Lurdu, naznanja, da razpečava nekdo s podobo lurske Matere božje okrašene »z dravilne ploščice« (sladkarije) za razširjanje sv. vere. Škof svari pred to lažnivo barantijo, ki si jo je izmislila prebrisana judovska glavica.

V spovednici ustreljen. V kraju Mühlheim v rurski provinciji na Vestfalskem je bil ustreljen misijonar Wenger, ko je spovedoval. V tem kraju je bil misijon; neki zmešan človek je hotel napasti ondočnega župnika, a je po zmoti končal misijonarja, ki je le malo časa še živel. Pred smrtjo je morilcu lepo odpustil ter je daroval svojo smrt za srečen izid sv. misijona.

Proti prostozidarstvu v armadi je nastopila katoliška vlada v Belgiji; prepovedala je vsem častnikom, da bi smeli biti člani takih društev, kakor so prostozidarske lože. Radi tega je seveda v svobodomiselnem taboru mnogo krika, kajti tega ne marajo priznati, da imajo prostozidarji v svojem programu: Razdor oltarjev in prestolov.

Po domovini.

Jubilej. Zlato sv. mašo je imel 14. marca msgr. Tomo Zupan, profesor v pokoju in bivši vodja Alojzišča v Ljubljani.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji: Za župnega upravitelja v Cerknici je bil imeno-

van ondotni kaplan č. g. Jernej Pavlin. — Stalna pokojnina je dovoljena čč. gg.: Francu Kunstelj, dekanu v Cerknici; duh. svetniku Mihaelu Barbo, župniku v Smledniku in svetniku Janezu Berlicu, župniku v Boh. Srednji vasi. — Za vojnega kurata je imenovan g. Janko Sedej, kaplan v Stari Loki. — Župnija Brezovica pri Ljubljani je podeljena č. g. Frančišku Češarek, župniku v Šempetru pri Novem mestu.

Duhovske spremembe v lavantinski škofiji. Č. g. duhovni svetnik in župnik na Polzeli Jožef Atteneder je dobil župnijo Šoštanj. — Razpisane so sledeče župnije: Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah do 29. marca, Trbovlje do 30. marca, Sveti Rok ob Sotli do 29. marca in Sv. Marjeta pri Polzeli do 15. aprila 1913. — V Ljutomeru je umrl 8. marca vpokojeni župnik nemškega viteškega reda in dobro znani pileški slovenski narodni pesnik in pisatelj Peter Skuhala. Rojen je bil pokojnik 21. julija 1847 v Ljutomeru, v mašnika je bil posvečen 25. julija 1874. Pogreb se je vršil ob zelo obilni udeležbi v ponedeljek, 10. marca, ob 10. uri dopoldne. — Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah pa je umrl g. Franc Puntner, župnik in bivši frančiškan, star 78 let. R. I. P.

Umrli je v Središču na Štajerskem biserni mašnik č. g. Matija Šinko. Pokopan je bil ravno na svoj godovni dan. Pokojni je bil vzor-duhovnik ter je kljub visoki starosti z mladeniško živahnostjo deloval na vseh poljih duhovskega delokroga pa tudi na polju ljudske izobrazbe in krščanske prosvete.

Odlikovanje. Tovarnar Andrej Gassner v Trziču je odlikovan s komturnim križem reda božjega groba v Jeruzalemu.

V katoliško Cerkev je bil sprejet protestant g. J. Bathelt, hišni posestnik in ključavničar v Trziču.

Primorsko. Gorica. Slov. dekliška Marijina družba je imela tridnevne duhovne vaje, ki so bile zaključene 9. marca in to ob lepi udeležbi. Število Marijinih hčera lepo raste. Značilno je, kar je neka gospa se izrazila: »Odkar imam služkinjo, ki rada hodi pogosto k sv. zakramentom, sem mnogo bolj zadovoljna, kakor prej, ko sem imela v službi take, ki so ob nedeljah popoldne zapravljale čas v slabih družbah...« Kako bi ne bile družine zadovoljne s služkinjami, katere se v pogostem sv. obhajilu in v premišljevanju utrdijo v krščanskih čednostih, zlasti zvestobi in pokorščini ter delavnosti. — V Ogleju je umrl tamkajšni nadžupnik msgr. Alojzij Sambuco, blag in pobožen duhovnik. N. v m. p.! — V Gorici v cerkvi sv. Ignacija so vpeljane nemške pridige vsako nedeljo in praznik. Govori eden izmed oo. jezuitov. Prav sicer, da se dá vsaki narodnosti dušnega kruha božje besede, torej tudi Nemcem, katerih je v Gorici okoli 4000. Pa se li povsod tako vrši? Kako se godi Slo-

vencem v Gradcu? — V centralnem semenišču je pričel sanitetni tečaj za bogoslovce. Gotovo je ta tečaj pomemben za duhovski naraščaj, ker marsikdaj je na deželi duhovnik edina pomoč v nezgodah. — Slovensko sirotilišče se kmalu v Gorici odpre, in sicer še to leto, kakor se sliši. Res potrebna naprava, za katero se zelo trudi zlasti preč. gosp. dr. Andrej Pavlica, profesor bogoslovja. — Društvo »Mladinoljub« lepo napreduje ter bo kmalu tudi za deklice uredilo posebno zabavišče ob nedeljah in praznikih. Namerava tudi vajence pod svoje okrilje sprejeti, kar je res vse potrebno in hvalevredno. Kako zelo se pokvarijo ravno ti ob nedeljah in praznikih popoldne v slabih družbah! — V kapucinski cerkvi so bile letos slovenske postne pridige ob nedeljah popoldne vpejlane, pa tudi obilnoštevilno obiskovane.

Iz Tržiča. Pri nas smo obhajali sv. misijon od 22. februarja do 2. marca t. l. Vodili so ga vlč. gg. lazaristi Eržen, Birk in Plantarič. Udeležba je bila pri govornih velikanska. Za Nemce je bil isti čas poseben misijon v podružnici sv. Andreja pod vodstvom vlč. g. dr. Antona Zdešarja. Ljubezen gg. misijonarjev do neumrljivih duš je občudovalo vse ljudstvo, ko je videlo, kako so vse dni pozno v noč — skoro do polnoči spovedovali. Že prej so otroci veliko molili, da bi Bog blagoslovil sv. misijon in prošnje malih niso ostale neuslišane. Po zatrdilu gg. misijonarjev je največ sadu sv. misijona tam, kjer otroci največ molijo v ta namen. Procesija ob sklepu je bila tako velika, kot najbrže še nikoli nobena pri nas. Vodil jo je mil. g. stolni dekan M. Kolar. Gg. misijonarjem pa bodi dobri Bog plačnik!

Hoče pri Mariboru. Imeli smo 5. in 6. marca pod vodstvom vlč. g. misijonarja iz Celja celodnevno češčenje presv. Rešnjega Telesa. Pristopali so v prav lepem številu k sv. zakramentom; saj je bilo obhajanih te dni 1100. — Dekleta Marijine družbe so napravile častno stražo pred Najsvetejšim. Da se je slavnost bolj povečala, so k sklepu prišli tudi naši Orli v svojih krojih in pa šolarice v belih oblekah. Prepevalo se je veliko v čast in proslavo božjo.

Sv. Trojica v Halozah. Izvanredno veliko veselje je zopet užila trojička fara. Komaj je šest let minulo od tega, ko smo obhajali tu prvi sveti misijon, a letos se nam je zopet ponudila prelepa prilika duševnega prerojenja. Povabilu in prošnji našega, mnogozaslužnega vlč. g. župnika so se tudi letos prijazno odzvali znani častiti oo. kapucini iz Celja: P. Ladislaw Hazemali, P. Benedikt Čirič, P. Janez Reberc, da z nami nekako ponovijo sv. misijon. Zares lepi in srečni so bili dnevi od 9. do 16. svečana. Nad 5300 mož in ženâ, mladeničev in mladenk je pristopilo k božji mizi.

Pilštanj. Sporočamo, kako smo obhajali dvadnevno češčenje Najsvetejšega dne 27. in 28. fe-

bruarja. Imeli smo dvakrat na dan pridigo o sv. obhajilu. Prvi dan je bilo popoldne osem spovednikov; drugi dan je bilo naravnost velikansko število vernikov pri sv. obhajilu. Opravili smo z malo izjemo vsi velikonočno spoved. V molitvi pred Najsvetejšim so se vsako poldruho uro menjavali možje, žene, fantje in dekleta. Največkrat so pa nastopile dekleta Marijine družbe iz raznih krajev okolice v belih oblekah po določenem redu. Za sklep smo pa imeli procesijo z Najsvetejšim zunaj cerkve. Presv. Rešnje Telo so nosili preč. g. dekan M. Tomažič ob spremstvu domačega č. g. župnika in č. g. patra iz Krškega in velike množice ljudstva. Petje in nebroj lučic v tihem mraku krog Najsvetejšega, to je bil prizor, ki je ganil človeka do solz.

Vrh nad Rovtami. Z našega visokega hriba se že dalje časa ni nič čulo. Smo tako oddaljeni od vsake zveze s svetom, da postane vsaka novica že stara, predno dojde v Ljubljano. To, kar sedaj sporočamo, je pregled našega verskega življenja. Najprvo o Marijini družbi. Ta ni mnogoštevilna, le 55 udov šteje. Dekleta so dobra, ker smo smeti pomedli iz družbe. Poprej se ljudje kar niso mogli privaditi na pogosto prejetanje sv. zakramentov, odkar je pa družba, je v tem oziru mnogo boljše. — Na naš praznik sv. treh kraljev je bilo celodnevno češčenje. Prav mnogo jih je bilo tedaj obhajanih. V osmini praznika je vsak dan mnogo ljudi pristopilo k mizi Gospodovi. Zlasti mnogo pa, ko smo imeli od 23. do 25. februarja duhovne vaje in slovesno tridnevnic na čast presv. Rešnjemu Telesu. Ker vsako leto obhajamo duhovne vaje v postu, so se ljudje na to navadili, in ker se tedaj vsakokrat toplo priporoča pogostno sv. obhajilo, radi ubogajo in tako tudi možje gredo po dva- do trikrat k sv. obhajilu. — Pri nas je lepa navada, da ljudje silno radi molijo križev pot. Kadar kdo opravi spoved, takoj začne moliti križev pot. Predno gredo k sv. obhajilu, storijo isto. Po sv. obhajilu pa splošno vsi. Ob času duhovnih vaj okrasimo cerkev zlasti s tem, da mnogo luči gori v cerkvi. To ljudem dopade in vsak dá, ko opravi spoved in sv. obhajilo, kak dar v pušico pri oltarju Matere božje za svečavo in razsvetljavo. Udeležujejo se z veliko vnemo službe božje, popoldne pa zlasti matere kaj rače vodijo svoje majhne otročičke v cerkev. Češčenje presv. Rešnjega Telesa se je v fari ukoreninilo, in že skoro vsakdo ima »Večno molitev«. Po novem letu smo vpejli, da ob četrtkih zvečer eno uro po Ave Mariji zvoni v obeh cerkvah sedem minut v čast presvetemu Rešnjemu Telesu, in tisti čas molijo ljudje v ta namen, da bi na zadnjo uro vredno prejeli presv. Rešnje Telo. Vpeljali smo to tudi v spomin na lanski evharistični kongres na Dunaju. Da bi ta kongres ne bil brez sadov za našo faro, se otroci, ko gredo iz šole, navajajo k temu,

da za pet minut obiščejo Najsvetejše. Ob nedeljah pa po dopoldanski službi božji ostanejo vsi otroci še nekaj časa v cerkvi in zmolijo glasno par kratkih molitvic na čast najsv. Zakramentu, potem lepo skupno pokleknejo najprvo dečki, nato pa deklice, pozdravljajoči Gospoda z besedami: Češčeno in hvaljeno naj vedno bo presveto Rešnje Telo! Odrasli so se ravno od otrok naučili lepega poklekovanja in tega pozdrava. — Ker pa sama pobožnost v cerkvi ne zadostuje, ampak se mora vse življenje urediti po krščanskih načelih, zato moramo omeniti, kako je naše življenje zunaj cerkve. Pri volitvah volimo večinoma vsi s katoliško stranko. Gostilne imamo sicer dve, vendar so vedno prazne, tudi ob nedeljah je ondi malo gostov. Pijancev ni, od pijančevanja je ljudi odvrnila slaba letina 1911 in 1912. V cerkvi se jim ob vsaki priliki priporoča zdržnost od opojnih pijač, in ker so ljudje dobrega srca, so za to sprejemljivi in se varujejo alkohola. Pustno nedeljo so rajši cel dan molili presv. Rešnje Telo kot da bi posedali v gostilni. In tako slabo izhajata obe gostilni. Ljudje radi pomagajo drug drugemu; kmet rad posodi bajtarju živino, da lahko vse obdela. Dekleta Marijine družbe se potrudijo, da naberó vsako leto denarja za uboge otročiče v zavodu angela variha v Šiški. Večja dekleta pa tudi skrbe za domače male deklice s tem, da jim priporočajo vstop v »Marijin vrtec«, katerega smo pred letom ustanovili. Fantje se pa zbirajo v bralnem društvu. Svete zakramente bolj pogosto prejemajo; nekaj jih je celo vstopilo lani v tretji red, in tako se polagoma pripravljajo pot do fantovske Marijine družbe, ki jo mislimo ustanoviti letos. — Tri leta sem ljudje sila radi beró; imajo na razpolago dve knjižnici: bralnega društva in župnijsko. Prva šteje 500, druga 300 del. Šolarji imajo pa tudi svojo. — Seveda imamo pa tudi v naših hribih nekaj takih v fari, ki vsem tem našim napravam silno nasprotujejo in nas mažejo po liberalnih časopisih in nas tožijo, kjer le morejo. Vendar se ne bojimo in šli bomo pogumno naprej!

Za ljudsko petje.

Iz Savinjske doline. Res lepo je, ako se n. pr. pri blagoslovu in pri petih litanijah, pa tudi pred pridigo oglasi k petju tudi ljudstvo po cerkvi, kar napravi brez dvoma globok vtisk na pričujoče. Če slučaj tako nanese, da grem kdaj v sosedno faro k službi božji, slišim še popevati ljudstvo po cerkvi; žal, pri nas tega ni. Skoro nihče se ne oglasi, ako se pa še kdo, pa vse vanj gleda, četudi se velikokrat s kora glasijo Slomškove blagoslovne pesmi, ki so vendar dovolj udomačene med ljudstvom. Pač pa še pomnim izza otroških let, kako je pelo vse po cerkvi pri očenašu, pred in po blagoslovu ali pa pri petih

litanijah. Ali sedaj res to ni več mogoče? — Toda cerkveni pevci in pevke tega ne morejo in ne smejo braniti in najbrž tudi nikjer ne branijo, da bi verniki po cerkvi ne smeli peti. Cerkvene pevce vse prestrogo obsojajo. Cerkvenih pevcev torej ne smatrajte za nasprotnike ljudskega petja; vsaj splošno ne, če se že v posameznih krajih mogoče primeri kaj takega, kar je pa težko verjeti.

Cerkvena pevka.

Maribor. Prav veseli nas Vaše prizadevanje za ljudsko petje. Pri nas se v Marijini cerkvi veliko poje, cel marec, majnik, skoro cel junij, cel advent, vse petke, vse nedelje ob 5., pol 8. in 9. uri zjutraj. Največ pojemo iz »Venca« in nekatere druge pesmi, da lahko vsakdo poje. Pri petih mašah je največ ljudi v cerkvi. Petje je v resnici tudi molitev. Bog daj, da bi prišlo do tega, kar Vi želite, da bi pela cela cerkev! Lani sem bila v Varaždinskih Toplicah. Tam popoldan pri litanijah poje cela cerkev, majhno, veliko, staro in mlado. Naj bi bilo tudi pri nas tako!

Marijine družbe.

Iz Gozdanj na Koroškem. Žalosten pogreb za celo našo župnijo smo imeli dne 4. svečana. Nemila smrt nam je ugrabila našega vnetega in požrtvovalnega dušnega pastirja in voditelja naše Marijine družbe, č. g. Jan. Dragasnik. Pogreba smo se udeležile družbenice z zastavo. Tudi mnogo duhovnih sobratov jih je spremljalo na zadnji poti. Namesto venca na grob pa smo darovale za šest sv. maš in skupno sv. obhajilo, ki jim bo gotovo več koristilo kakor kak venec. Blagi naš gospod naj v miru počivajo! — Dobili smo, hvala Bogu, zopet novega voditelja, ki se tudi zelo zanimajo za Marijino družbo. — »Bogoljubov« imamo zdaj 21 izvodov, tako da ga lahko vse družbenice berejo.

Čemšenik. Naša mladeniška Marijina družba je na svojem zborovanju dne 16. februarja sprejela med svoja krajevna pravila enoglasen sklep, da velja odslej za čemšeniško mladeniško Marijino družbo obvezna dolžnost, prejeti sveto obhajilo vsaj vsak mesec. Evharistični odsek šteje osem članov, ki prejemajo sv. obhajilo vsaj vsakih štirinajst dni; abstinenčni odsek pa 30 članov, ki so se odpovedali žganju. — Iz zgodovine: Od 2. majnika 1904 je bilo v našo mladeniško Marijino družbo sprejetih 106 fantov; od teh se je poročilo 11, izstopilo 10, izključenih je bilo 12, umrli so 4, tako da šteje čemšeniška mladeniška Marijina družba 69 fantov. Pet jih biva v tujini, drugi so doma.

Lokavec (Goriško). Pred poldrugim letom se je pri nas ustanovila Marijina družba. Letos 2. februarja smo imeli blagoslovljenje naše dru-

žbene zastave. Zelo ganljivo je bilo slišati, ko so dekleta zapela:

Kvišku lokavška dekleta!
 Kliče nas Mati presveta —
 Marija.
 Naprej pod zastavo Marije!
 Prijetno pod njo je živeti,
 še lepše pod njo je umreti.
 Naprej pod zastavo Marije,
 Da sreča nam rajska zasije!
 Prešló bo veselje svetá,
 A nikdar ne radost nebá.
 Kvišku lokavška dekleta!
 Kliče nas Mati presveta —
 Marija.

— Pri nas se prav živo gibljemo. Imamo poleg Marijine družbe še: katoliško slovensko izobraževalno društvo, ki prav marljivo deluje, in pa Marijin vrtec, kjer imajo otroci svoje shode, ki so prav pridno obiskani. Voditeljica v Marijinem vrtcu je družbenica gđc. Janica Stegovec. — Le nekaj je graje vredno: premalo »Bogoljubov« pride v našo občino. Koliko denarja se potrosi brez potrebe, za »Bogoljuba« bi pa dali po 2 K na leto, in koliko poučnega in zabavnega berila bi dobili za to. Naročite si »Bogoljuba«! Dobro berilo bo poživilo pravo krščansko življenje. Naj bi ga tudi možje in mladeniči radi čitali!

Iz Ormoža. Naša dekliška Marijina družba šteje 44 družbenic in 12 kandidatinj. Ima tri odseke, časniškega, pevskega in evharističnega. »Bogoljubov« imamo 33, »Glasnikov« 22; je pa še več posameznih naročnikov. Imamo slovensko knjižnico, kjer lahko vsak dobi knjige. Čita se mnogo. V štirih mesecih se je izposodilo okrog 800 knjig, večinoma po otrocih Marijinega vrtca, ki jih zanesejo po vseh hišah cele župnije. Pri čč. šolskih sestrah v Mariboru smo naročili zastavo, ki bo izgotovljena in plačana do binkošti. Binkoštni ponedeljek bo slovesno blagoslovljenje. Obenem se bo obhajal ta dan pri nas tudi shod vseh Marijinih družb cele dekanije. Na to slovesnost se opozarjajo in vabijo že zdaj tudi sosednje družbe.

Iz Oseka na Goriškem. Meseca oktobra l. l. smo ustanovili pri nas dekliško Marijino družbo in tako zopet pomnožili veliko Marijino armado za 44 družbenic. Dan sprejema, ki ga je vodil preč. g. dr. Kobal iz Gorice, je bil za nas in za celo vas vesel praznik. Ustanovitve se je udeležila tudi M. dr. iz Črnič prvokrat s svojo novo zastavo. — Z velikim veseljem in polnoštevilno smo se udeležile naslednjo nedeljo ustanovitve dekliške Mar. dr. v Batujah. — Od ustanovitve do danes smo se živahno gibale: nabrale smo že toliko, da si v kratkem napravimo svojo zastavo; pa tudi za veselico se pripravljamo. — »Bogoljuba« pridno in z veseljem čitamo.

Iz Dragatuša. Kako se gibljemo? Še precej dobro. Dobi se pa med nami vendar nekaj plevam podobnega. Gotovo je pa za družbo najboljše, da se take postavijo ven iz družbe na veter, da jih odnese v svet, po katerem tako hrepenijo. Vendar pa večina deklet res ljubi Marijo. — Sedaj smo začeli tudi pri nas z vsakdanjim svetim obhajilom. — Dne 27., 28. in 29. januarja smo imeli duhovne vaje, katere so vodili č. g. P. Avguštin O. C. iz Zatične. Pri teh lepih govorih je bilo vsako srce presunjeno in vneto za vse dobro.

Svetinje pri Ormožu (štaj.). Po možnosti se gibljemo, čeravno se v drugih krajih še bolj, in tudi mi bi se radi, ko bi nam to pripuščale naše skromne razmere. Da naša mladina ne spi, priča dovolj jasno prelepa zastava, ki si jo je omislila Marijina družba. Na Svečnico, pred pozno sveto mašo, se je Marijina družba zbrala polnoštevilno pred župniščem, odkoder je v slovesnem sprevodu spremljala krasno zastavo, ki so jo nesle belo oblečene družabnice v cerkev. Blagoslovil jo je veleč. g. dr. Hohnjec iz Maribora, ki nam je tudi v pridigi vsposodbudno razložil namen in pomen zastave in podob na nji, ki so kaj mične. Kumovala ji je zgledna domača mladenka Lojzika Janežič, ki je v svoji blagodušnosti darovala za zastavo skoro polovico svote, ki znaša 800 K. Naša ljuba Mati Marija bo blagi kumici to požrtvovalnost gotovo obilo poplačala, kakor tudi družbenici Ani Zadravec, ki je darovala 100 K, in mil. gospej grofici Festetič, katera je že mnogo Marijinim družbam žrtvovala, ter tudi naši velikodušno darovala 60 K; ostalo so pa družbenice vkup spravile. Bog plačaj!

Iz Podzemlja. Tudi pri nas smo ustanovili tako potrebni »Marijin vrtec« za šolsko mladino, ki se prav lepo razcvita. Mladeniška Marijina družba kaj lepo napreduje; to se je pokazalo, ko je bilo pri nas celodnevno češčenje, ko so fantje glasno molili pred Najsvetejšim. Pa tudi dekliška Marijina družba ne zaostaja. Dekleta pogostoma prejemajo sv. zakramente, redno se udeležujejo mesečnih shodov, vsako prvo nedeljo popoldne glasno molijo pred Najsvetejšim. Začele so pridno nabirati za novo zastavo; in videti je, da se med njimi goji lepa medsebojna ljubezen.

Iz Škofje Loke. In zapeli so zvonovi župne cerkve mrtvaško pesem. Marija Miklavčič, o kateri smo zadnjič poročali, da obhaja 50 letnico, odkar se je posebno posvetila nebeški Materi, je preminula. Skozi toliko let ji je zvesto služila; v plačilo pa je sedaj Marija svojo varovanko vzela k sebi v nebesa. — Že se raduješ, sestra, v njeni družbi, nad zvezdami!

Iz Žabnice. Prvikrat je posegla smrt s svojo grabežljivo roko letos v našo dekliško Marijino družbo od njene ustanovitve. Za svojo žrtev si je izbrala vzorno članico, bivšo svetovalko Marijo Triler iz Dorfarjev, ki je podlegla svoji

mногоletni bolezní dne 19. februarja. Ranjka je bila vsa vneta za družbo, prava Marijina hči. Molitev je bilo njeno veselje, točno je obiskovala družbine shode, redno prejerala sv. zakramente, vestno izpolnjevala družbina pravila. V bolezní je bila potrpežljiva in vsa vdana v božjo voljo. Pogreb je bil lep. Družba se ga je udeležila polnoštevilno z žalnimi znaki opremljeno zastavo, ki se je za slovo, katero je voditelj v imenu zbranih Marijinih hčerá v kratkem nagovoru vzel od pokojne na pokopališču, nagnila v odprti grob na krsto.

Motnik. Ker bo že skoraj prišel čas, da se gredo Slovenci poklonit sv. očetu, naj tudi od strani naše Marijine družbe poročamo o malih darovih za sv. očeta: Enkrat skupno sv. obhajilo, pri vsakem shodu molitev za duhovnike iz knjige »Družbenik«, ob kvaternih nedeljah molitvena ura za duhovnike. — Pretečeno leto se je življenje v naši Mar. družbi nekoliko oživilo: Ustanovili smo štiri odseke: evharistični, za olepšanje cerkve, treznostni in časniški. — Vršil se je trikrat deklíški sestanek, namreč: 1. majniški, 2. v čast presv. Srcu Jezusovemu, 3. evharistični. Vsak sestanek je obsegal dva do tri govore in tri do pet deklamacij. Priredili sta se dve igri. Ker M. dr. obstoji že dve leti, smo si naročili zastavo za svoto 410 K. — Od 3. prosinca do 27. svečana se je vršil gospodinjski tečaj; obiskovalo ga je 27 deklet. Pridobile so si mnogo znanosti v vseh predmetih. Vsa čast gg. učiteljicam, predvsem gosp. voditeljici Minki Odlasek, ki je s svojimi v srce segajočimi nauki pridobila vsa srca gojenk za zares krščansko življenje.

Iz Sp. Idrije. Družba je imela v letu 1912. devet navadnih in dva slovesna shoda. Udeležila se je polnoštevilno tudi dekaníjskega shoda Marijinih družb v Idriji. V dveh sprejemih je bilo sprejetih 9 deklet. 29. septembra, ob prilíki birmovanja, so sprejemali prevzvišeni gosp. knezoškof. Sedaj je v družbi 83 deklet. Priredili sta se tekom leta dve predstavi, ena domača in ena javna. Sedaj imamo tudi knjižnico. Več knjig nam je darovala idrijska Marijina družba in ena naših družbenic. Bog povrni! Imamo tudi Marijin vrtec za dečke in deklice. Deklic je v vrtcu nad 50. Prav z veseljem prihajajo vsako drugo nedeljo v družbino sobo, kjer pojejo, deklamirajo ter včasih prirede kako majhno predstavo. Odseke imamo štiri: evharistični, treznostni, misijonski ter odsek za lepšanje cerkve. Želeti bi bilo, da bi se prvi nekoliko bolj poživil ter bi družbenice bolj pogosto pristopale k sv. obhajilu, zlasti prve petke. V treznostnem odseku druge stopnje je 30 članic. (Kaj pa v prvi?) Priglasilo se je za drugo stopnjo tudi 21 deklic iz vrtca. (Druga stopnja je za otroke premalo. Ur.) — »Bogoljub« se v družbi pridno prebira. — 26. januarja smo priredile veselico v proslavo godu preč.

gosp. voditelja. — 23. februarja je umrla najmlajša družbenica Ančka Mažgon, stara 13 let. Radi bolehnosti in na njeno željo bila je 8. decembra 1912 sprejeta v Marijino družbo. Od tedaj tudi ni mogla več k družbenim shodom. Svetí ji večna luč!

Radeče pri Zidanem mostu. V novem letu je bilo pri nas že marsikaj veselega. Na svečnico so prevzvišeni gospod knezoškof po ganljivem nagovoru sprejeli v Marijin vrtec nad 170 otrok. Obhajale so se ob obilni udeležbi duhovne vaje za celo župnijo od 9. do 16. svečana. V nedeljo 2. marca smo pa imeli v svoji sredi gospoda Janeza Ev. Kalana, ki so nam v več govorih pokazali, koliko zla povzroči pijača in koliko grošev bi se lahko prihranilo, ako bi si prizadevali za treznost. V Sveto vojsko se je takoj vpisalo na prvo stopnjo 17, na drugo pa 56 oseb. K sklepu je bil še govor za Marijino družbo, ki nam ostane trajno v spominu. Naročenih imamo 10 »Zla tih do b«, krož 70 »Bogoljubov« in 17 »Angelčkov« za Marijin vrtec.

Iz Vojnika (štajersko). Tudi naša deklíška Marijina družba vstaja zopet k novemu lepšemu življenju, posebno odkar so pri nas skrbni in za vse dobro vneti voditelj, č. g. kaplan Ivan Žagar. Vsak dan pristopi precej Marijinih častilk k svetemu obhajilu. Shod imamo vsak mesec. S posebnim veseljem pričakujemo nove zastave. Imamo tudi izobraževalno društvo. Tudi »Bogoljub« se bolj marljivo prebira in prihaja k nam v precej iztisih.

Iz Trsta. Umrla je 5. februarja jeruzalemska romarica Frančiška Koterle iz Trsta. Bila je tudi na Dunaju pri evharističnem kongresu in enkrat v Rimu. V Marijini družbi je bila že tretje leto prednica žená, vsem zelo priljubljena. Pogreba smo se udeležile druge soromarice z romarskimi znaki. Pokojnico priporočamo jeruzalemskim romarjem v molitev.

Širje pri Zidanem mostu. Tudi tukaj pri nas smo se začele dekleta probujati. Previdnost božja nam je dala dobrega in skrbnega voditelja, ki so še malo časa v tej župniji — komaj eno leto — pa so nam že toliko dobrega storili. 14. aprila lanskega leta je bil slovesen sprejem in ustanovitev deklíške Marijine družbe. Prišli so tudi prečastiti gospod dekan in zelo ganljivo govorili Marijini družbi. V jeseni smo imeli sveti misijon. Zbudilo se je mnogo vernikov k novemu življenju. Začel se je 7. septembra in trajal je do 15. K svetemu obhajilu jih je pristopilo nad 1400. 8. decembra so ustanovili Marijino družbo žen; sprejetih je bilo 39, zraven tudi 11 deklet. Vsak mesec imamo nauk za deklíško Marijino družbo. Zdaj se tudi drugi verniki večkrat bližajo k mizi Gospodovi. Na svečnico smo imele dve lepi igri.

Dobrníč. Pri nas imamo Marijino družbo, ki krepko napreduje. Pred božičem se je dalo vpi-

sati vanjo 111 fantov. Kako lepo je, ko vsako prvo nedeljo v mescu moli pet fantov uro pred sv. Rešnjim Telesom, drugi jim pa odgovarjajo. — Največ beremo pri nas »Bogoljuba« in »Domoljuba«; nad 200 iztisov prihaja v našo faro. — Imamo tudi Sveto vojsko, ki šteje 176 udov. — Letos smo ustanovili k prejšnjemu moškemu bralnemu društvu še ženski odsek, dalje smo ustanovili »tretji red«. Vpisalo se je takoj 150 udov. O sv. Jožefu bo obljava. S tem nam je zelo ustrezno, ker nam ni treba hoditi v druge fare k stanovskim pridigam. — Od 26. februarja do 1. marca smo imeli spoved za veliko noč.

Vurberg. Izvolile smo si novo predstojništvo. Za predsednico Ano Kraner, za tajnico Julijano Lah, za podpredsednico Marijo Sužnik. Pomočnic je 12. Skupno sv. obhajilo smo imele to leto dvakrat. Dekleta se večinoma udeležijo skupnega sv. obhajila. To je znamenje, da je izginil strah pred nasprotniki, katerih tudi pri nas ne manjka.

Spominjajte se umrlih sester:

Marija Ravnik, 11. februarja v Boh. Bistrici.

Ana Ternjak iz Hoč, 6. marca.

Elizabeta Stopnik iz Šmihela pri Šoštanju, 17. februarja.

Urška Potočnik v Pilštanju, 18. julija 1912.

Tončka Maček v Pilštanju, 20. sept. 1912.

Misijoni.

Predavanja o misijonih na Balkanu. Tajnik »Apostolstva sv. Cirila in Metoda« je zbral nad 100. krasnih misijonskih slik z Balkana in nad 60 krasnih slik o zadnji balkanski vojski s posebnim oziranjem na misijone. Te slike ja doslej razkazoval in pojasnjeval v 21 skioptičnih predavanjih. Po novem letu so bila skioptična misijonska predavanja v Zagrebu, Ribnici, Šenčurju, na Dobrovi, Viču, Ježici, v Ljubnem, Ljubljani, Mengšu, na Homcu in v Dobu.

Dobre knjige.

O Malih dnevnicah bl. Device Marije. Te dnevnic, ki so pred kratkim v Ničmanovi prodajalnici izšle v mali knjižici (po 20 vin.), so bile v slovenskem jeziku prvič leta 1877. natisnjene v II. delu »Nebeške hrane«, ki jo je izdala Družba sv. Mohorja. Poslovenil jih je Franc Kosar, kanonik stolne cerkve v Mariboru. V uvodu teh dnevnic je ta gospod pisal: »Le ene Marijine pobožnosti Slovenci še nimajo, in sicer ravno tiste, katero Cerkev najbolj slavi, in morebiti tudi Marija najbolj ceni, in to so »Dnevnic v čast preblazene Device Marije«, katere je sama sv. Cerkev iz sv. pisma in iz spisov božjih svetnikov posnela in katere se v tolikih moških in ženskih

samostanih brez nehanja noč in dan prepevajo in molijo. Zato je Družba sv. Mohorja rada dovolila, da se Marijine dnevnic v »nebeško hrano« povzamejo, naj bi jih tudi verni Slovenci zana-prej v svojem jeziku molili in z njimi Marijo slavili. — Razen tega jih je veliko med nami, moških in ženskih, ki so zapisani v tretji red sv. Frančiška ali v bratovščino karmelskega škapulirja. Pri obeh društvih so pravzaprav Marijine dnevnic predpisane kot vsakdanja bratovska molitev, in le njim, kateri teh dnevnic moliti ne morejo, se mesto njih s cerkvenim dovoljenjem druge molitve naložiti smejo. Za naprej bodo vsi ti društveniki, če že ne vsak dan, pa vendar, kadar jim bodo okoliščine dopuščale, posebno ob nedeljah in praznikih lahko dnevnic molili, in tako društveno pobožnost popolno opravili in za svojo dušo še več vzpodbude, tolažbe in duhovnih zakladov pridobili. — Vrh tega verni Slovenci kaj radi na Marijine božje poti romajo, na katerih se dostikrat po več dni pomudijo. Tudi za take prilike se bodo kaj lepo podale Marijine dnevnic. Vsaj so tudi verni Izraelci, kadar so po zapovedi v jeruzalemski tempel na božjo pot hodili, med potom sv. psalme prepevali in molili, katerih mnogo je bilo od kralja Davida posebno za te prilike zloženih. Morebiti ne bo vsak točno umel vsega, kar bo v dnevnicah bral. Vendar naj si bo zastran tega brez skrbi. Sv. Duh ga bo sam učil in mu globoki in skrivnostni pomen čimdalje bolj razodeval, kolikor večkrat bo dnevnic pobožno opravljal. Tudi bodo dušni pastirji gotovo radi vsakemu pojasnili, kar mu utegne biti nerazumljivega. Enako bodo tudi radi vsakega podučili, kako se ob raznih letnih časih ene in druge molitve spreminjajo in sestavljajo. — O da bi prišel kdaj čas, da bi verni Slovenci, ki tako radi pojejo, prepevali — prvim kristjanom enako — tudi Davidove psalme!...« — Tem besedam zamoremo danes dostaviti, da je rimska stolica dovolila mnogo odpustkov za molitev teh dnevnic ne le onim, ki so v tretjem redu ali v karmeljski bratovščini, ampak tudi vsem vernikom. Tudi se morejo te dnevnic prav dobro porabiti pri skupni molitvi pred sv. Rešnjim Telesom. Posebno bo ude Marijinih kongregacij ljubezen do Marije nagnila, da se bodo, če jim bodo okoliščine dopuščale, radi poslužili teh dnevnic, da z njimi slavijo svojo nebeško Kraljico. Ne samo po vsebini, tudi po starosti so imenitne in častitljive te dnevnic. Tehtne priče so, da so že nad 1000 let stare. Sv. Peter Damijan, kardinal in cerkveni učenik († 1072), jih je zelo priporočal kot posebno varstvo v stiskah. Sv. Karol Boromej jih je poleg svojih škofovskih dolžnosti imel navado vsak dan kleče moliti. Ako je mogoče, da si vsaj katerikrat utrgamo nekoliko časa za to molitev, bo tudi nas nebeška Kraljica za to skazano službo obilno poplačala.

Getzemani in Golgota. Premišljevanja bridkega trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Poslovenil Fr. Ks. Steržaj. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena knjigi v platnu z rdečo obrezo 2 K 60 vin.; šačrin, zlata obreza 3 K 60 vin. — Ta krasni molitvenik s premišljevanji o trpljenju Gospodovem na novo prirejen, je nedavno izšel. Sedma izdaja Volčičeve pre-stave je že pred dalj časom pošla in popraševanje po molitveniku je bilo vsak dan večje, zato se je molitvenik na vsesplošno željo na novo priredil in izdal v lepši, priročni žepni opremi. Molitvenik se je zelo priljubil slovenskemu ljudstvu radi krasnih premišljevanj, katere obsega in ki obvladajo človeško dušo z največjo silo. Ravno premišljevanje je potrebno in velike koristi za vsakega kristjana, in kdor bo pridno prebiral pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, katera obsega ta molitvenik, bo deležen velike duhovne milosti. Posebno ob resnih dnevih svetega postnega časa in osobito ob urah preskušnje, ko občutimo nad seboj bridkosti in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roke to knjigo Gospodovega trpljenja s tolažbo v srcu in črpali iz nje uteho, katere bi med svetom iskali zastoj. Knjiga je razdeljena tako, da nudi za vsak dan po dve premišljevanji; zadostuje pa, da vzamemo na dan samo po eno premišljevanje;

GLASBA.

Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih! 20 pesmi v čast svetnikom, za mešani zbor zložil Stanko Premrl. — Gospod Kimovec, naš znani glasbenik, piše v »Cerkvenem Glasbeniku« o tej zbirki med drugim tudi sledeče: »Vsekako je zbirka jako zanimiva; zanimiva zlasti zato, ker ni samo na zunaj kompliment Riharju, ampak ker je skladatelj tudi s skladbami — če ne drugače, vsaj z melodiko — poskušal narodni melodiki, narodnemu slovenskemu duhu v cerkveni pesmi duška dati. — Premrlu se je na jako veliko mestih izredno dobro posrečilo porabiti naroden slovenski in sploh slovanski duh glede melodike in zlasti glede ritmike; tukaj je šel svoja nova pota, ki so res naša, ne pa k nam od drugod za-nešena; to je tudi vzrok, da ne nahajamo v teh pesmih, kakor je pri nas žal splošna navada, zlasti pri cerkvenih skladbah — seveda s častnimi izjemami — venomer istih šablonskih postopov. Premrl je v tem oziru zelo samostojen. — Zbirko prav toplo priporočamo vsem našim zborom; brez dvoma jo bodo z veseljem in užitekomi rabili, zakaj pesmam se vidi, da so zložene z ljubeznijo in z duhom, kakršen mora vladati v srcu vsakega kristjana nasproti svetnikom; čeprav so v celoti dosti lahke in preproste, so vendar globoko občutene; primerne, da pomagajo vzgajati v naših zborih boljši okus, kakor ga marsikatere doslej kažejo.«

ko smo končali, pa začnemo premišljevat znova. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno kaj novega; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo.

Ali se more zveličati človek, ki ni ud sv. katoliške Cerkve?

To je važno vprašanje, ki zadeva srečo in mir milijonov ljudi na zemlji. Zato ga treba nekoliko bolj na drobno razdeliti in odgovor dobro podpreti z razlogi.

1. Kristus, naš Gospod in Zveličar, je ustanovil svojo Cerkev na zemlji kot potrebno sredstvo zveličanja. To je gotov nauk svete vere, slovesno razglašen in potrjen na 4. vesoljnem cerkvenem zboru lateranskem. Kdor torej po lastni krivdi živi zunaj katoliške Cerkve, temu ni odprta pot do zveličanja.

2. Cerkev je moralno ali mistično telo našega Zveličarja Jezusa Kristusa. Cerkev Kristusova ima dva dela: en viden del: to so vsi tisti, o katerih pravi katekizem str. 51, št. 194: »Katoliška Cerkev je vidna družba vseh pravovernih kristjanov, ki verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega papeža za svojega vidnega poglavarja«; in en neviden del: to so tisti ljudje, v katerih živi Kristus s svojo milostjo in jih družijo in zedinjuje po posvečujoči milosti in sv. ljubezni v eno nevidno duhovno družbo otrok božjih.

3. Udje Cerkve kot vidne družbe so vsi krščenci, ki se niso potem od Cerkve očitno ali javno odločili.

Niso torej udje sv. Cerkve: pogani, to je vsi tisti, ki niso veljavno krščeni; katehumeni, ki se šele pripravljajo na sv. krst; očitni krivo-verci, očitni razkolniki in javno izobčeni grešniki.

Vsi ti niso udje vidne cerkve Kristusove, ker še niso vstopili, ali pa so se od nje prostovoljno in očitno ločili.

Kdor pa stoji brez lastne krivde zunaj sv. Cerkve, temu je še mogoče se zveličati, če je ud nevidne Cerkve Kristusove.

4. Kdo je ud nevidne Cerkve?

Te ude moramo razpostaviti na več stopinj, kakor so bolj ali manj v zvezi s posvečujočo milostjo božjo.

Na vrhu gori so tisti izvoljenci božji, ki so v stanu milosti božje in so za zveličanje že naprej določeni. Na drugi stopnji so pravični, ki živijo v stanu posvečujoče milosti božje, brez ozira na to, ali bodo ostali stano-

vitni do konca ali ne. Spodaj pa stoje tisti, ki še nimajo posvečujoče milosti, pa se pripravljajo nanjo z vero in upanjem.

Katehumeni torej niso še vidni udje Cerkve božje, pač pa so že nje nevidni udje. Pobožni kristjani so udje vidne in nevidne cerkve.

Po krstu postane človek obenem ud obeh, vidne in nevidne cerkve. To velja za krst vode. Krst krvi postavi mučenca tudi v obe Cerkvi, ako je bil javno za vero mučen, sicer pa stopi mučenec v nevidno Cerkev, in sicer na najvišjo stopnjo, ker gre takoj v nebesa.

Krst želja opraviči človeka v hipu in ga postavi v nevidno Cerkev Kristusovo med pravične.

Na tej podlagi bomo takole odgovarjali na stavljeno vprašanje:

1. Otroci, ki umró brez krsta, ne gredo v nebesa pa tudi ne v pekel.

2. Odrasli kristjani, udje vidne Cerkve, gredo v nebesa, če v milosti božji umró.

3. Odrasli nekrstjani, ki po svoji krivdi niso udje vidne Cerkve, ne pojdejo v nebesa, ker ravno zavoljo te svoje krivde tudi niso udje nevidne Cerkve.

4. Odrasli ljudje, krščeni ali nekrščeni, ki brez svoje krivde niso udje vidne Cerkve, se morejo zveličati, ako so udje nevidne Cerkve.

Kateri so pogoji, da postane človek ud nevidne Cerkve?

Pogoji so ti:

I. Vedeti in verovati mora šest resnic (ne po besedah, ampak po pomenu). Kako pridejo pogani do spoznanja, ne moremo vedeti, to je znano samo Bogu. Vendar uče cerkveni učenički, da tem ljudem pomaga Bog na poseben način, če iščejo odkritosrčne resnice in vestno izpolnjujejo voljo božjo tako, kakor jo spoznavajo.

II. Imeti morajo upanje, da z božjo pomočjo dosežejo svoje plačilo: srečo, zveličanje. To upanje je združeno s strahom, da ne bi kako po lastni krivdi kaj zamudili ali zanemarili, kar je potrebno za zveličanje.

Ta vera pa in to upanje še ne opravičita človeka, če še ni krščen, ali če je po krstu izgubil s smrtnim grehom milost božjo, zato mora imeti še

III. trden sklep, vse storiti, kar Bog zahteva od človeka za zveličanje. V tem trdnem sklepu pa mora biti popolna ljubezen in popoln kes nad storjenimi (smrtnimi) grehi.

To dejanje popolne ljubezni (ali kes) opraviči človeka v trenutku, in s tem je že na višji stopnji med udi nevidne Cerkve božje.

Krivoverci in razkolniki, ki so bili kot otroci prav krščeni, so stopili v katoliško

Cerkev. Ko pozneje k pameti pridejo, ostanejo v nevidni katoliški Cerkvi tako dolgo, dokler ne spoznajo, da so v zmoti in vidijo, da je prava le katoliška Cerkev, pa se vendar ne povrnejo nazaj. Takrat izstopijo tudi iz nevidne Cerkve in se ne morejo več zveličati.

Sklep tega razmišljanja je torej tale:

Po božji milosti se torej morejo zveličati tudi ljudje, ki so brez lastne krivde zunaj katoliške Cerkve. Toda veliko lažje se je zveličati v Cerkvi, ki uči resnico in nudi človeku toliko milosti. Kdor je pa po lastni krivdi izven Cerkve, se pa sploh ne more zveličati; on bo pogubljen. — Govoriti torej, da so vse vere enake, je napačno, krivično in brezbožno.

† **Opat Petar Kragič** v Skradinu blizu Šibenika v Dalmaciji je umrl pred nekaj dnevi star šele 49 let. Bil je z nami Slovenci v Jeruzalemu — jako ljubezniv gospod. Romarji se ga bodo spominjali: Imel je na ladji pozdravni nagovor do Slovencev v hrvaškem jeziku. N. v m. p.! — Pred več časom že je umrl jeruzalemski romar **Avguštin Oraš** v Velikovcu na Koroškem. Oba bodita priporočena romarjem v molitev!

† **Minka Vodusek**, katere podoba je na strani 135, je bila hčerka vzorne krščanske družine odvetnika dr. Božidarja Voduska v Ljubljani.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka žena za neko posebno milost v potrebi. — Mladina v neki versko zelo mlačni župniji in posvečevanje nedelj in praznikov. — Neka Marijina hči z Goriškega. — Neka družina za zdravje in sveti blagoslov. — Neka Marijina hči svojega brata, da bi se vrnil iz Amerike. — Že sedem mesecev bolna Marijina hči za zdravje in dosego redovnega stanu. — Neki župnik za zdravje in pa za razširjanje tako potrebne abstinence. — Neka šolska sestra v Ameriki. — Neka oseba za zdravje. — T. P. sebe in svojo družino. — I. C. svojo sestro, ki je hudo bolna na očeh in v glavi, za zdravje. — Neka Marijina hči za dobro spoved, zdravje, pravo spoznanje in vreden prejem sv. zakramentov.

ZAHVALE.

Marija Bajželj, delavka na Slapu pri Trziču, presv. Srcu Jezusovemu za ozdravljenje svojega očeta. — Terezija Podboj iz Velikih Lašč za milost, ki jo je prejela od presv. Srca Jezusovega po priprošnji sv. Jožefa in sv. Antona. — Neka Marijina hči za srečno rešitev v dušni nevarnosti.

ZA ROMANJE V RIM

moramo naznaniti važno spremembo: Romarski vlak ne bo vozil čez Gorenjsko, ampak čez Notranjsko in Primorsko. Ta sprememba se je naredila zadnji čas na priporočilo od železniške strani. Vlak bo vozil najprej po južni železnici, v Trziču (Monfalcone) pa zavije na državno železnico Trzič-Červinjan. Gorenjski in koroški romarji morajo torej priti v Ljubljano. Notranjci in Primorci pa bodo lahko vstopili na svojih postajah; Goričani v Trziču. Natančne ure se jim bodo še naznanile v romarski knjižici ali po drugih listih. Doplačati pa bodo morali, kar jim manjka do polne svote.

Upati je, da bo one, ki se niso mogli prej odločiti, po veliki noči še mogoče sprejeti; posebno še moške.

Voznih kart ne bodo romarji dobili na dom doposlanih, ampak le romarske knjižice, ki bodo obenem legitimacije.

»Duhovni darovi za svetega očeta« naj se dopošljejo do bele nedelje na uredništvo »Bogoljuba«. Sporoči naj se le število raznih dobrih del in pobožnih vaj; toliko sv. obhajil, toliko molitvenih ur itd. Ponekod so teh darov nabrali zelo veliko.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

»Gorenjec« je proglasil »Bogoljuba« za modernista. Ta je najnovejša. Zaradi besedi namreč v zadnji številki »Bogoljuba« o turistih, ki letajo ob nedeljah po hribih brez sv. maše, o katerih pravi: Ko bi vendar vsaj eno tiho sveto mašo kje ujeli! — Zelo neprijetna je »Bogoljubu« polemika z listom, ki se šteje, da je katoliški. Toda čast njegova zahteva, da podtaknjeno neresnico popravi. Zato vprašamo najprej: 1. Ali je res potrebno, da se katoliški listi med seboj zbadajo? Ali nimamo dosti liberalcev in socialistov? 2. Ali je res »Gorenjec« poklican čuvati nad pravovernostjo »Bogoljubovo«? Ali nima v Kranju dosti grešnikov, da jih spreobrača in zmotenev, da jih zavrača? — Toda naj bi bil že zavrnil »Bogoljuba«, če bi bil ta res kaj napačnega zapisal. Najlepše je namreč to, da je »Gorenjec« »Bogoljubove« besede popolnoma preobrnil in jim čisto drug pomen podtaknil. Tega gotovo ni storil iz zlobe, ampak zdi se, da — brati ni znal; črke pač, toda pomena ne. Poslušajte! »Bogoljub« piše: »Letajo na vse strani«; »Gorenjec« pa trdi, da je pisal: »Naj le letajo! itd.« To je pa razložek kakor noč in dan. — »Bogoljub« trdi (to

se iz cele zveze vidi), da tem nimajo nič očitati tisti, ki se nad romarji spodtikajo; »Gorenjec« pa piše, kakor da smo mi s tem popolnoma zadovoljni. — »Gorenjec« trdi, da pravimo: (Dosti) »če le eno tiho sv. mašo kje ujamejo«; »Bogoljub« pa piše: »Ko bi le vsaj eno tiho sv. mašo kje ujeli!« Ta stavek izraža željo, ne daje pa potuhe, kakor hoče »Gorenjec« reči. Želja po tihi sv. maši je res skromna; a »Bogoljub« je te misli, da je vendar bolje tiha, kakor — nobena. Besedica »vsaj«, katero je »Gorenjec« popolnoma izpustil, pové, da je to najmanj, kar moramo zahtevati. »Gorenjec« nam že smé verjeti, da bi »Bogoljub« rajši videl, ko bi vsak turist, preden gre na gore, bil tudi pri pridigi in sv. obhajilu. Toda kaj nam pomaža to pisati, ko jih še k maši ne moremo vseh spraviti! — Vsekako pa je »Gorenčeva« gorečnost za krščansko praznovanje Gospodovih dni hvalevredna. Zato mu damo praktičen nasvet: Kot katoliško-političen list — ker politikarji »Bogoljuba« navadno sploh ne beró — naj dela z vso močjo na to, da bodo vsaj vsi pristaši katoliške S. L. S., v mestu kakor na deželi, vsako nedeljo pri pridigi, če že ne tudi pri krščanskem nauku, in naj se dajo tudi večkrat pri obhajilni mizi videti; ker nekdo je rekel, da če hočemo katoliških mož iskati, jih moramo iskati pri obhajilni mizi. To je »Bogoljub« že nekaterikrat povedal; toda glas njegov v te kroge ne sega; »Bogoljuba« bero vendar samó kmečka dekleta, ne pa mestna gospoda! Zato naj to reč vzamejo v roke naši politični listi. To bo v resnici praktično in zaslužno delo. Pričakujemo!

Nekaterim D. M. D. na znanje: Fotografij dekliških Marijinih družb naš list ne more več prinašati. Res je spočetka prinesel eno ali dve; toda če bi vse hotele notri nafotografirane biti, ne pridemo do konca; in če ima ena družba pravico do tega, jo ima tudi druga. Zato je najbolje, če vratca takoj zapremo.

Za prihodnjo številko naj sotrudniki pošljejo rokopise, če mogoče, do bele nedelje, ali vsaj prve dni potem, ker bo številka prirejena, preden odidemo v Rim.

Sklep lista 14. marca.

Vsa dekleta, ki pridejo v Trst, naj se oglasé v poselskem društvu sv. Marte
Via S. Francesco 15.

Za odkup sužnjev v Afriki. † Ana in † Miha Dobrajc in njiju † hči Ana v Št. Juriju ob južni železnici 400 K.

Za Marijin dom v Sarajevem (P. Puntigamu). Nekdo z Vrhnike 50 K.

Za misijonske sestre pri Sv. Krvi, Marianhill, zbirka na gostiji Jak. Kolmana in Marije Črnenšek 15 K.

Za najrevnejše misijone. Neimenovan iz Pirnič 20 K.

Za bolgarski misijon. Župnija Selca (zbirka v cerkvi) 45 K; J. Avbelj 1 K; ob predavanju na Dobrovi 25 K 60 vin.; T. Vračko 6 K (za kruh sv. Antona); Matej Rutar v Vladikavkazu 12 K; Salezij Kosmač 4 K.

Za bolgarske sirote. M. Marinšek 10 K; dve neimenovani 10 K; neimenovana 3 K; Andrej Debevec, podžupan v Begunjah pri Cirknici, 10 kron.

Za balkanski odsek. J. Drev in L. Grabner 2 kroni.

Za cerkev sv. Jožefa. Mil. škof g. Stariha 200 K; vlčč. gg. Teran, Lavrič Jos., Soukup, ga. Fajdiga, Jos. Milharčič po 20 K; Franc 50 K; Marija Gregorec 15 K; Marjeta Mihelčič nabrala 17 K; več neimenovanih 150 K; Salezij Kosmač 2 kroni.

Za »Dejanje sv. Detinstva«. Gdčna. Frančiška Pernič v Kranju 65 K; Vipava 21 K 88 vin.; čč. gg. Anton Oblak, župnik, Št. Lovrenc ob Temenici, 26 K, Jak. Ogrizek, župnik v Lomu pri Trziču 18 K 36 vin., Andrej Širaj, župnik na Savi, 10 K, Anton Kocijančič, župnik, Mirna na Dol., 53 K, Franc Žitnik, kaplan v Mokronogu, 6 K 10 vin., Pavel Zajc, katehet v Škofji Loki, 50 K; iz Žužemberka po č. g. Gnidovcu 170 K.

Bratovščina za razširjanje svete vere. Č. g. Pavel Zajc, katehet v Škofji Loki, 46 K.

Cerkvica na Grački Gori.

Cerkvica na Grački Gori
je najslajši moj spomin,
jaz jo ljubim in spoštujem,
kakor ljubi mater sin.

Kadar v tihih noči dolgo
spati nočejo oči,
mišlim nanjo in po njej mi
srce moje hrepeni.

V njej sem kot nedolžen otrok
ministriral prvokrat,
in v nedolžni duša vstala
misel krasna je takrat:

da bi v belem-oblacilu
stopil kdaj pred žrtvenik
in zapel: »Bogu v višavah...«
kot radosten svečenik.

Fr. Mavricij.

Svetemu Jožefu.

Tam v tistem mestu Nazaretu
ti vstajal je življenja svit,
enak vijoličnemu cvetu,
katere vonj je krog razlit.

Vse čednosti imel si v lasti,
bil ljub Bogu si in ljudem,
zato ostal v visoki časti
na svetu narodom si vsem.

Bog večni te je zbral Devici,
za varuha te Sinu zbral,
da bil si njemu na desnici,
Devico zlega varoval.

Kako si kakor skrbni oče
za njiju delal noč in dan,
kako si ljubil Dete vroče,
Mariji bil presrčno vdan!

Kako si sveto čistost ljubil,
ta dragoceni božji dar,
na svetu vse bi rajši zgubil,
le svete čistosti nikar.

Ponižnost te je bila sama,
pokoren bil si prvi hip,
ko angel je naznanil vama
bežati z Detetom v Egipt.

Kako ti takrat b'lo je težko;
ko prišel si v Jeruzalem,
ko ljubo Detece nebeško
sta z Materjo zgubila v njem.

Na svetnem blagru bil si reven,
bil po poklicu si tesar,
a vendar ker si bil pohleven,
pokoren bil ti je Vladar.

Čeravno vedno v bornem žitji,
si vendar mnogo sreče užil,
en sam pogled na božje Dete,
in srečen si nadzemsko bil.

Ti vedel si, da ta oseba,
kateri posvečuješ trud,
je gospodar zemlje in neba,
Zveličar vseh, Sodnik vseh tud'!

Povrača on ti zdaj stotero,
kar tu trpljenja si prestal,
za tvojo neomajno vero
življenje večno ti je dal.

Sedaj se v raju odlikuješ,
pri Jezusu stoji tvoj tron,
in sveto Cerkev skrbno čuješ,
ti njen mogočen si patron.

O sveti Jožef, pod zaščito
nas svojo sprejmi grešnike,
in v smrtni uri osobito
pokaži blago nam srce!

Br. M.

Povsod isti.

Nedoumno se na sveti
krožijo življenja poti,
zdaj v veselju, zdaj v samotji;
kdo jih more pač umeti?

Mnogi puščajo imetje,
slaj, veselje in zabavo;
ni jim za minljivo slavo,
v boljše jadrajo zavetje.

Mnoge vodi čez prepade
steza v nepoznane kraje,
kjer v daljavi jim smehljaje
vstaja zora večne nade.

Zemlja, kras, tam vse je tuje
tuje cvetje, rožni listi,
toda On pa eden - isti
v tabernakeljnu stanuje.

Tuje šege, vse drugače ...
Duh pa pred oltarjem kroži,
dasi sličen veli roži,
tu le zdi se mi domače.

Cvetke so mi nepoznane,
znan pa glas mi je, ki pravi:
Pridite, saj tukaj zdravi
rajski Ranocelnik rane!

Cerkev mi je le domača,
kjer kraljuje v zarji čisti
Eden, ki je vedno isti,
k njemu srce se obrača.

Limbarski.

Stara pisma, pisemske znamke

780 kakor tudi zbirke znamk kupi po dobrih cenah 3
Emil Fischer, Trst, poštni predal 481.

Poizkus prepriča,

da je praško domače zdravilo

Pristno le s to
varstv. znamko!

iz lekarne **B. FRAGNER-Ja**,
Praga III, bol inšajoče, vne-
tje omiljujoče, hladilno, zdrav-
ljenje nospešujoče antiseptičsko
mazilo v vsakem gospodinj-
stvu neobhodno potrebno. -
Škatle je po 70 v. v vsaki lekarni.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke
kakor se ponujajo od raznih neveščakov! Cene s
ploščami, papirjem, kemikalijami in podukom, poština posebej:

Ročne kamere od K 1-60
dalje.
Kamere na stojalu od „ 6-20
dalje.
Kamere z zaklopnico
od „ 8-70
dalje,
in višje do „ 300—

Najboljša izpeljava!

Odlikovano z avstrijsko državno kolajno.

Priložnostni nakup rabljenih aparatov in objektivov vseh vrst
zelo poceni.

ELFR. BIRNBAUM, Hirschberg 144, Češko.
tovarna fotografskih kamer. 599

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega pošiljam 1 lepo 36 ur
idočo (ne 12 ur) „Gloria“ srebrno anker rem.
uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklopijem, a
sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali
posrebr. verižico natančno idočo le za K 3 50
nadaleje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem.
prve vrste švic. uro s pozlač. verižico za K 5. Triletno pisмено
amstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razpo-
šiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 78. Neštevilno priznanj in
nročil. Za neugajajoče denar nazaj. 639

Prisilna razprodaja zaradi vojne! Klobuk, obleka in črevlji

Vse skupaj samo kron 29-50.
Tak priložnostni nakup samo enkrat v življenju!

Kompletna moška obleka!

obstoječa iz sukniča, hlač in telovnika,
iz najboljšega, trpežnega kangarna, ali
brnskega sukna ali iz pristnega štajer-
skega lodna v poljubni velikosti, svetle
ali temne barve, gladkega ali kariranega
v lepih in modernih vzorcih.

Moški klobuk „Kavalir“

mehak ali trd iz najboljšje klobučevine s
svileno podlogo in trakom, zelo eleganten
in modern, črn, rujav ali siv.

Moški črevlji iz usnja!

ena 1-stiko ali za hribolazce) iz najbolj-
šega usnja, lepi, udobni, moderni fason.
vse skupaj samo K 29-50.

50.000 komadov teh garnitur, obstoječih iz
kompl. obleke, klobuka in črevljev,
je bilo namenjenih za izvoz na
Balkan, a je moralo zaradi vojne izostati
in se proda v kratkem času za polovično
ceno **K 29-50** pri nas. Kot mera
za moške obleke zadostuje obseg črna
prsa, trebuh, dolgost rokava, hlač in ko-
raka. Mera za klobuk zadostuje obseg
glave, za črevlje pa dolgost stopala.

Samorazprodaja po povzetju

M. SWOBODA, Dunaj III/2, Hiessgasse 13—422.

NOVI MOLITVENIKI: Getzemani in Golgata.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2·60; šagrin, zlata obreza K 3·60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastonj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1·20, zlata obreza K 2—, šagrin zlata obreza K 2·60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1·60, fina šagrin zlata obreza K 2·40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Mati čudovita.

Šmarnice. Spisal dr. Josip Jerše, c. kr. profesor v Ljubljani. Cena: rdeča obreza K 2—, šagrin zlata obreza K 3—.

To je krasen venec premišljevanj za mesec majnik, ki ga je spletel priljubljeni pridigar ljubljanski dr. Josip Jerše. V teh krasnih premišljevanjih najdemo čisto nove, izvirne misli, ki nas vabijo k češčenju in zaupanju do nebeške Kraljice. Pridejan je kot dodatek kratek molitvenik iz prelepe Marijine knjige „Marija, Kraljica src,“ v kateri je pobožen častilec Marijin bl. Grinjon razlil gorka čustva pobožnosti in ljubezni do Marije.

Pot v nebesa.

ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška.

Spisal O. Nikolaj Meznarič. VI. natis. 1912. Rdeča obreza K 1·80, zlata obreza K 2·40, fin šagrin K 3·20.

Novi natis tega krasnega molitvenika za tretjerednike je spopolnjen z vsemi najnovejšimi molitvami in določbami sv. stolice, ter tudi drugače stvarno in jezikovno izboljšan.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.